LAHOLMS TIDNING

N:R 247. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson MÅNDAGEN DEN 27 OKTOBER 1947. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. ARG. 16.

Penningvärdet:

Stadsrådet Kock varnar för panikspekulationer

LUND den 26. (TT)

Den kalkyl som gjordes upp i Paris om Marshallplanen för Västeuropas behov under de närmaste fyra åren visar att även med de största ansträngningar Västeuropa icke under denna tid kan komma upp till förkrigsnivån i försörjningshänseende, yttrade statsrådet Karin Kock i ett föredrag i Lund på söndagen.

Importstegringen sedan mediet av 1946 har följt konjunkturutvecklingen i vårt land på samma sätt som skedde under mellankrigsperioden. Importens sammansättning har emellertid förskjutits och konsumtionsvarorna har utgjort en större del än normalt. Det har sagts i pressen att vår bristande exportförmåga hindrar oss att från Amerika köpa så nödvändiga varor som kol och spannmål, men vi är underkastade regler för tilldelningen de olika länderna emellan, vilka tillkommit för att förhindra att välsituerade länder drar till sig en för stor andel av de knappa tillgångarna.

Situationen är i många hänseenden allvarlig och fordrar åtgärder, vilka man under andra förhållanden skulle vika undvika. Men man måste reagera mot de försök till panikskildringar som ges på olika håll och som, om allmänheten tror på dem och handlar därefter, inte kan leda till annat än ogynnsamma konsekvenser för hela landets medborgare. Tidskriften Sunt Förnuft har i sitt senaste nummer en bild av tyska sedlar på en miljard mark från tiden efter förra världskriget med överrubriken »Quo vadis, Wigforss?». En sådan propaganda som ger läsarna intryck av att vi är på väg in i en fullständig penningvärdeförstörelse av det slag, som man beviltnade i Tyskland i början av 1920-talet, måste brännmärkas.

Jag har tillåtit mig att efterlysa en appell från näringslivets organisationer till deras medlemmar om att icke i nuvarande situation ställa in sig på högsta möjliga vinst. Jag har fått svar från de Nordenson att något sådant inte är möjligt. Han frågar »om det är motiverat att sända ut en paroll till dem som har bekymmer att få kalkylerna att gå ihop». Nej, hr Nordenson, lika litet som man kan begära att barnafamiljer med små inkomster skall genom sparande pressa ner sin redan förut låga standard. Men liksom det finns personer, som kan spara en del av sin inkomst, så finns det företagare som fortfarande har så höga vinster att de kan lojalt fortsätta att producera nödvändiga varor, även om dessa lämnar en mindre vinstmarginal, i stället för att på olika vägar försöka pressa upp sin vinst. Den snedvridning av produktionen, som dr Nordenson anser vara förorsakad av priskontrollen, tillkommer just i vinstökningssyfte.

Sparkampanjen sprider sig alltmer över landet. Även om försök på sina håll göras för att motarbeta den.

Tågolycka i England. 23 dödade

BERWICK ON TWEED den 26. (TT fr. Reuter.)

23 människor dödades och fyrtio skadades vid en tågolycka i Goswick tio kilometer söder om Berwick på söndagen.

Loket och elva vagnar spårade ur och blockerade båda linjerna. Tre av vagnarna kastades nedför banvallen. De skadade fördes till golfklubbens hus, som användes som provisorisk förbandsplats, och lastbilar och privatbilar hjälpte ambulanserna med transporterna till sjukhuset i Berwick. Där blev personalen så strängt sysselsatt, att telefonen fick skötas av en av de skadade. Trupper från de närbelägna förläggningarna sattes in för att hjälpa de passagerare som hade blivit instängda i de kullvriskta vagnarna.

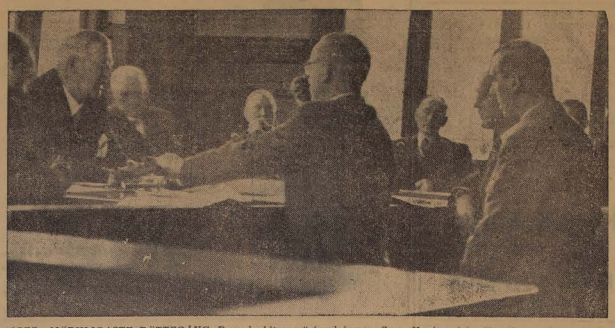

SVERIGES MÄRKLIGASTE RATTEGÅNG. Den olycklige svärfarsdräparen Sven Hanfast från Hasslösa rannsakades på torsdagen för första gången i Lidköping. — På bilden häroven står Handfast längst till höger och närmast honom hans rättegångsbiträde advokat Einar Ristedt. Framför dem räcker åklagaren landsfogde E. Nyström järnstången, som Handfast använde vid slagsmålet, till rättens ordförande häradshöfding H. Hellichius.

Den polska bondeledaren har flytt till utlandet

WARSZAWA den 26. (TT från Reuter)

Den polske bondeledaren Mikolajczyk har flytt till utlandet. Polska bondepartiets vice ordförande Banczyk bekräftar att partiledaren Mikolajczyk flytt till utlandet jämte tre av sina närmaste medarbetare, deras hustrur och en partisekreterare. Från regeringshåll förklaras att undersökningarna om hans försvinnande fortsätter.

Bondepartiets huvudorgan Gazeta Ludowa uppger att Mikolajczyk icke underrättat partiledningen. Motivet skulle vara att majoriteten inom partiet vänt sig mot honom. Hans roll i Polen är slut, skriver tidningen. Han har vållat bonderörelsen stora skador bl. a. genom att utnämna sina personliga vänner till ledande ställningar inom partiet. En ny partiledare kommer att väljas.

Senare meddelas att Gazeta Ludowas kommentarer inte hade redaktionen till upphov utan hade tillkommit genom en kupp. Några medlemmar av partiets vänsterflygel »ockuperade» på söndagsmorgonen tidningens lokaler och lyckades bryta in kommentaren i söndagsupplagan.

Det har tidigare varit känt att Mikolajczyk hade svårigheter med vänsterflygeln inom sitt parti. Två hundra oppositionella partimedlemmar krävde nyligen att han skulle avsättas.

•

Alltsedan krigets slut har oppositionen mot de kommunistdominerade regimerna i de östeuropeiska länderna samlat sig kring bondepartierna, vilket förantlett minst sagt hänsynslösa aktioner mot dessa partier och deras ledare. Höjdpunkten i dessa åtgärder var avrättningen av den bulgariska bondeledaren Petkov och arresteringen av den rumänske ledaren Maniu och några av hans närmaste män. Mikolajczyks flykt utgör slutet på en modig men hopplös kamp för att hävda frihetens principer mot övermäktiga kommunistiska intressen. Tidigare har ledaren för ungerska småbrukarpartiet, Nagy, samt de serbiska och kroatiska bondeledarna flytt till Amerika.

Klockringning för billigare livsmedelspris

ROM den 26. (TT spec.)

För första gången sedan kriget har i Italien tillkännagetts prissänkningar på livsmedel, en nyhet som i flera städer och byar mottogs med klockringning i kyrkorna. Priserna på kött blir hela 30 procent billigare, medan flera andra livsmedel går ned med 10—15 procent.

Tre påkörda av polisbil på tjuvjakt

NORRKÖPING den 26. (TT).

Tre personer skadades på söndagsförmiddagen på en gata i Norrköping vid en våldsam polisjakt efter en i Stockholm stulen personbil. Norrköpingspolisen hade från Stockholm fått meddelande om att bilen sannolikt var på väg mot Norrköping och anordnat en spärr utanför staden, men bilen lyckades komma igenom.

Därefter följde en vild jakt genom stadens centrala gator, tills den stulna bilen äntligen kunde stoppas och fyra ynglingar tas om hand. Föraren visade sig vara en yngling som rymt från Bona, född 1930. De andra tre är födda 1924, 1929 och 1931. Utredning pågår, om ynglingarna utom bilstölden gjort sig skyldiga till andra brott, sedan de på lördagen tillgripit bilen och övernattat i Västerås samt därefter åkt genom Sörmland via Nyköping till Norrköping.

Under den vilka biljakten körde en av polisbilarna i ett gathörn upp på trottoaren, varvid tre fotgängare, två damer och en flicka, påkördes. En av damerna fick ett komplicerat benbrott och den andra damen en ryggskada, medan flickan endast fick ett finger brutet. De fördes i polisbilen till lasarettet.

HAAG: En tredagars europeisk samarbetskongress planeras i Haag till nästa påsk. Den skall stå under ledning av Churchill, van Zeeland och Herriot. De deltagande organisationerna blir kommitteerna för ett förenat Europa, Oavhängiga europeiska samarbetsförbundet och Europeiska federalistunionen.

Byggmaterial till 3,000 enfamiljshus har brunnit i år

Dubbelt så många bränder i år som i fjol

— Det har varit oerhört mycket bränder både i fjol och i år här i landet och värdet av det brunna har uppgått till mycket stora belopp, säger kapten H. Götherström i Svenska Brandskyddsföreningen vid ett samtal med PRK:s medarbetare.

— Man kan säga att antalet eldsvådor under 1947 är ungefär dubbelt så stort som under 1946. Sålunda kan nämnas att till Sveriges största försäkringsbolag Skandia t. o. m. september månad inkommit anmälan om över 2,500 eldsvådor, medan antalet föregående år var endast 1,300, fortsätter kapten Götherström. För år 1947 kan givetvis inga definitiva siffror ännu lämnas, men tendensen är ju fullt klar: eldsvådornas antal har mycket kraftigt ökats.

De direkta förlusterna är mycket stora, sålunda har i år inemot 90 miljoner kronor betalats ut i brandskadeersättningar hittills och man får räkna med att det totala beloppet kommer att överstiga 100 milj. De indirekta förlusterna är även de stora: bl. a. på grund av de långa leveranstiderna särskilt för större maskiner och speciellt för större elektriska motorer och transformatorer. Genom eldsvådor i år har dessutom en sådan mängd byggnadsmaterial förstörts, att det brunna motsvarar erforderligt byggnadsmaterial till minst 3,000 enfamiljshus.

För att ge ett begrepp om hur större industrieldsvådor ökat kan jag lämna en uppgift om antal och ersättningsbelopp för sådana skador, som inträffat under månaderna januari—september och som vardera medfört ersättningsbelopp över 100,000 kronor: för 1943 49 bränder med ett ersättningsbelopp på 23,2 milj. kr och 1947 90 (!) bränder med ett ersättningsbelopp på 43,8 milj. kr. Det är talande siffror, slutar kapten Götherström.

NILS ANDERSSON, ESARP, möttesvid ankomsten till Malmö av sin gamla hushållerska, Olga Wallhagen, som med tårar rinnande nedför kinderna hälsade förre livstidsfången välkommen till Skåne.

Fransk tidsbild:

Kommunister misshandlade socialistiska borgmästare

PARIS den 26. (TT från Reuter)

I Orly och Choisy-le-roi nära Paris blev det på söndagen bråk mellan kommunistiska demonstranter och polisen, sedan de nyvalda socialistiska borgmästarna i de två städerna hade blivit misshandlade. Flera personer arresterades.

I Orly hade ett par hundra kommunister samlats utanför stadshuset då meddelandet kom att socialisten Flamant valts till borgmästare, trängde demonstranterna fram mot poliskedjan och sökte hindra Flamant från att lämna stadshuset. Efter ett kortare handgemäng lyckades polisen skingra mängden.

I Choisy-le-rai kallades den nyvalde socialistiske borgmästaren till en telefonhytt i stadshuset. Han överfölls där av några män, enligt uppgift kommunister, som överöste honom med knytnävsslag. En annan socialist, blev också illa utgangen. Polisen kom till platsen och räddade de två männen.

— Den socialistiske konseljpresidenten Ramadier återvaldes på söndagen för sextonde gången till borgmästare i Decazeville i Sydfrankrike.

Herriot, som omvalts till borgmästare i Lyon, meddelade efter valet att han skulle åtaga sig posten. Tidigare hade han vägrat att uppställa sig som kandidat på grund av den stora tillbakagången för hans parti, radikalsocialisterna.

MOSKVA: De grekiska gerillastyrkorna uppger i en av grekiska demokratiska arm'ns radio utsänd kommuniké, att de har intagit bergfästet Metsovo i västra Macedonien inte långt från den grekiska nordgränsen. Enligt kommuniken, som återges av Tass, öppnade gerillastyrkorna en offensiv i Macedonien och Epirus i mitten av oktober.

"Ryssprojektilerna" över Sverige, förtal säger Sovjet-delegat

LAKE SUCCES den 26. (TT)

Sovjetdelegaten Valerian Zorin har i ett tal i FN:s sociala utskott som »förtal» beteckna de svenska och brittiska tidningsuppgifterna förra året om att »raketprojektiler» skulle ha fallit ned i Sverige efter att ha skjutits från andra sidan Östersjön. Han kritiserade också en svensk tidningsuppgift om påstådda förhandlingar mellan Sovjetunionen och Franco-Spanien om ett vänskapsfördrag. Zorin ansåg också att det låg politiska avsikter bakom uppgifterna i somras om att »flygande tefat» hade iakttagits i många delar av världen.

Matstrejk mot dålig hygien i skolbespisning

SOLLEFTEÅ den 26. (TT)

De hygieniska förhållandena vid skolbarnsbespisningen i Hoting har på sistone varit så dåliga att 80 procent av barnen matstrejkat i nära 14 dagar. På söndagen höll ett 40-tal föräldrar möte och tillsatte en kommitté som skall söka få till stånd en bättring. Hälsovårdsnämnden som tidigare inspekterat bespisningen har påpekat en del missförhållanden hos skolstyrelsen. Vid söndagens möte betygade en ledamot av nämnden att hygienen var långt ifrån tillfredsställande.

Svåra olägenheter med arbete i bergsverkstad

ARBOGA den 26. (TT)

Arbetet i verkstäder under jord och de speciella problem som detta för med sig i fysiskt och andligt avseende diskuterades under lördagen och söndagen vid en konferens i Arboga. Sammankomsten, den första i sitt slag i landet, slog fast att underjordsarbetet har väsentliga nackdelar och ofta medför ohälsa för arbetarna, vars fysiska och andliga vitalitet nedsättes.

Vid konferensen närvar representanter för arbetare och tjänstemän vid landets sju flygverkstäder samt de tre privata bergverkstäderna i Bofors, Linköping och Eskilstuna. Statens institut för folkhälsan, LO, ledningarna för företagen samt flygförvaltningen deltog också. Sammanlagt ett sextiotal delegater var samlade.

I ett anförande påpekade FCPF:s förtroendeman B. Hesslén att omkring ett tusental av försvarets arbetare var sysselsatta i underjordiska verkstäder och att deras arbetsförhållanden tarvade en undersökning. Han föreslog också kortare arbetstid för underjordsarbetarna.

Representanter för arbetarna framförde många klagomål över arbetsförhållandena under jord, som man sade skapade trötthet och olust. Belysningen medför också ofta besvär med ögonen.

Kongressen hölls i Arboga rådhus med stadsfullmäktigeordföranden disponent Anders Göransson som ordförande. Deltagarna passade också på att titta på Arbogaverkstaden, som är helt insprängd i berg, samt olika kulturhistoriska minnesmärken i Arboga.

"Viss principiell" enighet med Norge ifråga om krediten

Svensk-norska överläggningar i Stockholm de senaste dagarna har enligt MT lett till en viss principiell enighet i kreditfrågan. Det är norske finansministern Brofoss som varit här för överläggningar med finansminister Wigforss och andra regeringsrepresentanter. Överläggningarna har främst gällt de svensk-norska betalningsförhållandena, säger statsrådet Brofoss i ett uttalande för tidningen. Överläggningarna har haft förberedande karaktär. Definitiva förhandlingar kommer att hållas i Oslo i november, då gällande svensk-norskt avtal utlöper. Något direkt samband med de problem, som svenska bankofullmäktiges skrivelse nyligen aktualiserade, har mitt besök inte, säger hr Brofoss. Fast naturligtvis har vi under våra överläggningar även kommit in på dessa spörsmål och även kommit fram till en viss principiell enighet.

Nya motgångar för de franska kommunisterna

PARIS den 26. (TT fr. Reuter)

Sent natten till måndagen tillkännagav inrikesministeriet resultatet från 292 kretsar för borgmästarval i departementet Seine-et-Oise. Det visar sig att kommunisterna förlorat över hälften av sina mandat och behåller endast 31 av förut 64. Socialisterna fick 36 mot förut 32, medan resten gick till de Gaulles parti, de radikala, centern och partierna på högerflygeln.

Av andra inofficiella rapporter att döma synes kommunisterna ha erövrat blott 13 procent av mandaten.

I många fall blev socialistiska borgmästare valda tack vare stöd av de Gaulle-anhängare, vilket vittnar om att partierna först och främst inriktade sig på att motarbeta kommunisterna.

I departementet Moselle kunde de Gaulles parti notera en vacker framgång. Där erövrade det 95 av de sammanlagt 292 mandaten, medan kommunisterna fick blott 2 mandat.

LÄNGSTA KJOLEN. Mest up-to-date vid parlamentets högtidliga öppnande i London var Lady Dashwood, som här ses i förgrunden med Londons absolut längsta kjol.

Laholms Tidning
Redaktör: J. S. MJÄLLBY.
Telefoner:
Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299

Lysning

Trädgårdsmästaren
ARVID GUNNARSSON
MAJ JOHANSSON
Ahla. Tönnersjö.

Dödsfall

†

Min älskade son
och vår käre broder

Peter

har lämnat oss i dag i sitt 34:e levnadsår, djupt sörjd och saknad av mig, syskon, svåger och svägerskor, syskonbarn, övrigt släkt och många vänner.

Klägstorp den 24 okt. 1947.

OSCAR JÖNSSON.

Syskonen.

Nu jord, slut den ädlaste sonen,
Slut människan till moder mitt sköte.
Dess lemmar, de dyrbara lånen,
Förvara till givarens möte.

Till dem av den avlidnes vänner och kamrater, som önska följa honom till hans sista vila, meddelas, att begravningen äger rum i Ysby kyrka torsdagen den 30 okt. kl. 2 em. Samling i sorgehuset kl. 12.

För visat deltagande vid

AUGUSTA KRISTENSSONS

bortgång och för all hjälp samt blommor vid hennes bår, framföra vi vårt varma tack.

Ysby den 27 okt. 1947.

MAGNHILD BENGTSSON.

Släktingarna.

Vid DÖDSFALL
RING eller BESÖK
ANDRÉNS BEGRAVNINGSBYRA
KISTOR och SVEPNINGAR alla prislägen. **Allt ombesörjes.**
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarbost. Mellbystrand. Tel. 69

SIGFR. E. ANDERSSONS BEGRAVNINGSBYRA
Gamlebygatan, Laholm.
REKOMMENDERAS.
Kistor, Svepningar
till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

KRANSAR och BUKETTER
Smakfullt bundna.
Till humana priser.
Kist- o. Altardekorationer utföras
FLORA BLOMSTERHANDEL.
Tel. 114, Laholm.

Vid DÖDSFALL
Vänd Eder till
VEINGE BEGRAVNINGSBYRA, KRANSAR, BUKETTER, SVEPNINGAR och KISTOR till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
VEINGE MOBELAFFÄR. TEL. 61.

Vid DÖDSFALL
anlita
BASTADS MÖBELAFFÄR
Gustaf Holm).
Lager av likkistor och svepningar
Tel. 234 Båstad

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ.
Kistor och tillbehör.
Allt ombesörjes.
Tel. 54 Rännelöv.
Tel. 68 Vallberga.

MODERNA
Högtidskläder
till uthyrning
Hägerströms.
Tel. 138 Laholm.

Höks häradsgille

Årssammanträde hålles å Stadshotellet i Laholm torsdagen den 30/10 1947 kl. 6 em.

Styrelsen.

Växtorp

Politiska studiegruppen har diskussionsmöte i bygdegården tisdagen den 28 okt. kl. 8 em.
Ämne: Hur kan man ordna bättre prägel och trevnad i bygden?
Medlemmarna i BF, SLKF och SLU hälsas välkomna!

Växtorps SLU-avd.

YSBY.

Kyrkostämma den 31/10 kl. 18: Löneökning för kyrkvaktaren, kyrkorestaureringen samt staten.

Ordf.

Rännelövs pastorat.

Gällstämma den 30/10 kl. 18: Staten.

Ordf.

Södra Hallands Musiksällskap.

Tjugofemte konserten.
Samrealskolan
tisdagen den 28 okt. kl. 19.
Medverkande:
CARL TILLIUS (piano).
Bilj. i Lindgrens Bokhandel fr. o. m. den 15 okt. Abonnemangsbiljetter, märkta 25, gälla.

HISHULT.

Politiskt föredrag

kommer att hållas i Folkets hus tisdagen den 28 okt. kl. 20 av **riksdagsman Ragnar Persson, Vinberg.** Film, sång och musik.
Inträde 50 öre. Välkomna!

Hishults Arbetarkommun.

Vingslätt.

Tisdagen den 28 okt. kl. 7.30 em. (precis) anordnas samkväm och diskussion i bygdegården i Veinge. Filmförevisning av folkskoll. Jansson, Knäred. Bl. a. färgfilmen "Det händer i Stockholm."
Allmänheten inbjudes, särskilt de olika organisationernas studiekommittéer. Kaffeservering. Fritt inträde.

Avdelningsstudieledaren, SLS.

Önskas hyra
Lägenhet

eller möbl. rum i Laholm eller dess närhet önskas hyra den 1 nov. eventt. senare. Hänvändelse till **Laholms Metallindustri. Tel. 166 Laholm.**

Aktuellt just nu . . .

Varmare kläder.

TRENCHCOATS
KOSTYMER
ULSTRAR
i mans-, yngling- och gosstorlekar.

Hägerströms.
Storgatan. Tel. 138. Laholm.

LAHOLMSKERAMIK
försäljes även hos
CARL HENRIKSON
Laholm.

KLÄNNINGSTYGER
YLLE och SIDEN
stort urval i olika prislägen.
REGINA-MAGASINET
Tel. 350 Laholm.

Marknadsbesökare!
BESÖK
Conditori Cecil, Laholm.
GOTT KAFFE! GOTT BRÖD!

KLÄNNINGSTYGER,
KOFTOR, JUMPERS, STRUMPOR, UNDERKLÄDER.
INGA JOHNSON.
Tel. 542. LAHOLM. Tel. 542.

Rostfritt
i KNIVAR, GAFFLAR, SKEDAR m. m.
Ljungbergs Eftr.
G. E. Gudmundsson.
Tel. 37. LAHOLM. Tel. 37.

Café Vilan
Storgatan — Laholm. REKOMMENDERAS.
GOTT KAFFE. HEMBAKAT BRÖD. Tel. 485 Laholm.

BESÖK
DE BLINDAS Borst,- Korg-, Slöjd- och Leksaksaffär.
Tel. 180. LAHOLM. Tel. 180.

Centralcaféet
REKOMMENDERAS.
GOTT KAFFE. GOTT BRÖD. Tel. 326 Laholm.

Koftor, Jumpers,
FILTAR och ULLGARNER
Strumpor och Underkläder, allt i god sortering.
Firma Axel Broms
Tel. 65. LAHOLM. Tel. 65.

Prenumerera på Laholms Tidning

Perstorps välkända
foderångkokare samt brygghusgrytor
mest bränslebesparande, kokar på kortaste tid, största livslängd, vilket har bevisats.
Demonstreras marknadsdagen i Laholm den 29 okt.
Representant: **JOHN NILSSON, Linghult. Tel. 6, Svenshult.**

Angående tilldelning av bränsle till hushållsförbrukare under bränsleåret 1947/48.

FOLKHUSHÅLLNINGEN

(cirkulär nr 577)

Oaktat det fortfarande råder stor osäkerhet att bedöma vilka bränsleslag, som får uttagas, har statens bränslekommission **preliminärt** uppgjort plan för tilldelningen inom Hallands län för att möjliggöra för förbrukare att planera huru och vid vilken tidpunkt de olika bränsleslagen, som ingå i tilldelningen lämpligen böra användas. Det gäller fortfarande att tilldelningen över huvud taget är begränsad till 80 % av licenskvantiteterna. Av denna kvantitet skulle i genomsnitt 19 % utgöras av koks eller amerikansk antracit (= 100 % av A-poängsumman), 31 % av brunkolsbriketter och 50 % ved.

För värmeledningspannor utrustade med mekaniska eldningsanordningar (Stoker Reka o. dyl.) är tilldelningen ökad från 70 till 80 % av licenskvantiteterna.

Halmstad i oktober 1947.

HALLANDS LÄNS KRISTIDSSTYRELSE
Bränslekontoret.

Normalpriserna på köttvaror m. m.

FOLKHUSHÅLLNINGEN

Fr. o. m. den 27 oktober 1947 höjas normalpriserna i parti på hela, halva och fjärdedels kroppar av storboskap, större kalv och svin, på osorterat benfritt kött och fläsk samt på vissa styckade delar av kött och fläsk i partier överstigande 10 kg.

Fr. o. m. samma dag slopas det statliga pristillägget för kött av storboskap samtidigt som pristillägget för fläsk sänkes till 5 öre per kg.

Stockholm den 24 oktober 1947. STATENS LIVSMEDELSKOMMISSION.

Potatiskokning

Härmed få vi meddela att såväl medlemmar i föreningen, som utomstående jordbrukare nu kunna få kokat potatis vid beredningsverket.
Ring och bestäm tidpunkt!

LINBEREDNINGSVERKET. Tel. 434, 435.

LAHOLM

VÄDERLEKEN:
Svag till måttlig vind, halvklart till molet, upphållsväder, oförändrad temperatur.

HK
Gott o. färskt
BRÖD
köpes och beställes bäst hos
Lilla Hembageriet
Tel. 458 - Laholm.
Bostaden 681.

Kommunalnämnden i Laholms landskommun

föreslår i sitt nu upprättade statförslag en utdebitering till borgerliga kommunen nästa år av kr. 4:30. Det innebär en sänkning med 40 öre pr skattekrona jämfört med innevarande år.

Ny idrottsplats i landskommunen?

Ösarps Bollklubb och Skolidrotts föreningen i Köpinge ha gemensamt ingått till kommunalfullmäktige med en skrivelse, i vilken yrkas utredning om anordnandet av en idrottsplats, vilken även kunde användas för skolidrott. Dessutom yrkas att ett anslag för ändamålet uppgtages i nästa års stat.

Framställningen har upptagits som motion i fullmäktige av nämndeman Einar Pålsson och textilarbetare Sven Pettersson.

Laholms frivilliga hjälpförening

stod i lördags som arrangör för en soaré på Stadshotellet. Det ekonomiska resultat blev gott. Ordföranden, kyrkoherde S. Lindblom, bjöd välkommen och erinrade om föreningens verksamhet. Sedan vidtog ett omväxlande program. Det började med musik av fröknarna Viola Steinhausen och G. Wahlström, varpå följde sketscher av samrealskolans elever och uppläsning av Dag Ejwertz samt omvänd frågesport under ledning av folkskolläare Georg Persson. Den, som svarade rätt, fick betala och man hade alltså att göra med ett splitternytt uppslag i välgörenhetstillställningarnas krets. Kaffe, amerikanska lotterier och en hel del annat förekom också på soarén och densamma präglades av gemyt och god stämning, vilken alltid är rådande på tillställningar av detta slag.

Laholms Lottakår.

Möte å Nilssons pensionat i morgon kl. 19.

Konserten i morgon.

Huvudnumret vid Tillius' konsert på tisdag blir nog Beethovens sonat i c-moll, "sonat Pathetique". Av alla Beethovens sonater hör den till de kanske oftast spelade och mest uppskattade, med sin mäktiga inledning, ljuvligt melodiska mellansats och virvlande avslutning.

Ytterligare två av de "stora" verken förekomma, dels Chopins scherzo i b-moll — ett av alla chopinälskares favoritnummer — och Tausigs pianobearbetning av Bachs mäktiga toccata och fuga i d-moll. Den senare har ju särskilt under senare år spelats kolossalt mycket, inte minst på grund av Stokowskis arkesterbearbetning och grammofonupptagning.

Den svenska musiken representeras av våra stora pianolyriker Rangström och Wiklund, och som avslutning förekommer bl. a. kompositioner av Liszt, Rimsky-Korsakoff och Rachmaninoff.

Publiken kan alltså bereda sig på en omväxlande och tjusande konsert — solisten och programmet lova mycket.

Biljetter i Lindgrens bokhandel resp. vid ingången.

Storkonsert 9 nov.

Hallands sångarförbund anordnar i år sin årliga stora konsert i Laholm. Den äger rum den 9 nov. och blir givetvis ett stort evenemang för vår stad. Sist en dylik konsert hölls i Laholm var i mitten på 1930-talet.

Plönninge lantmannaskola

anhåller hos k. m:t om statsbidrag med 13,990 kr. för anordnande av 8 kurser med kombinerad skriftlig och muntlig undervisning i maskin- och redskapslära. Kursorterna skulle bli bl a. Eldsberga och Rännelöv.

Laholms Manskör

har repetition i kväll kl. 19.30.
OBS.! Ändrad dag!

Exempel som manar till efterföljd.

Stadsfullmäktige i Falkenberg ha beslutat inrätta jourtjänst för stadens läkare under sön- och helgdagar. Detta har nu praktiserats så länge, att man hunnit bilda sig en

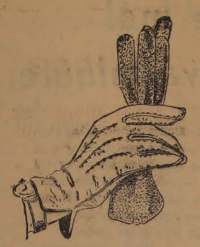

HANDSKAR

i nya modeller och trevliga färger

alltid i lager.

Försäljes i parti och minut.

Jönssons Handskfabrik

Tel. 223 Laholm.

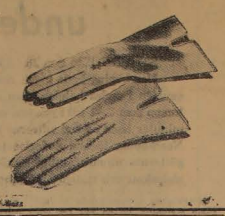

Familjenytt

SPARA

i

LAHOLMS SPARBANK.

Ränta 2 ½ %.

FÖDELSEDAGAR:

50 år

fyller i dag fru Ruth Christensson, maka till köpman Lars Christensson, Alstorp. Fru C. är en trevlig, glad och gästvänlig kvinna, vars hem alltid står öppet för de många vänner hon förvärvat, och dessa kommer säkerligen att ihågkomma hennes högtidsdag.

50 år

fyller i morgon lokföraren Harry L. Nilsson, Jönköping. Jubilaren är född i USA men kom som 5-åring till Sverige samt växte upp i Veinge.

70 år

fyller i morgon lantbrukaren Johan Pettersson, Lejeby, Laholms landsförsamling. Jubilaren är född i Tyskland, närmare bestämt Lützenmen kom som liten pilt med sina föräldrar över till Sverige. Efter att sedermera ha tillbringat uppväxtåren i Harplinge, kom Johan Pettersson tidigt ut för att förtjäna sitt uppehälle. Han hade anställning på skilda platser såväl i Sverige som Danmark. År 1902 blev han återigen hallänning, i det han erhöll anställning å Aug. Hanssons gjuteriaktiebolag i Halmstad. Där gjorde han sig känd som en duglig och kunnig yrkesman. Pettersons hag stod emellertid till jordbruket. År 1914 inköpte han skogshemmanet Bassalt i Breareds socken. Här nedlades ett omfattande odlingsarbete, han odlade mark och röjde sten. Dessutom anlades nya vägar. Efter att en kortare tid ha varit bosatt i Ränneslöv, inköpte han för 12 år sedan ett hemman i Lejeby. Även här har stora förbättringsarbeten ägt rum.

Jubilaren begår sin 70-årsdag vid ovanligt god vigör. Som ett bevis på hans spänstighet kan nämnas, att han är i arbete från tidigt på morgonen till sena kvällen. Då han nu ingår i sitt åttonde decennium kan man vara förvissad om, att hyllningar från släkt och vänner icke utebliir.

75 år

fyller i morgon f. mjölnaren Fritz Fast, Växtorp.

HYLLNINGAR:

Byggnadssnickare Lars Johansson, Laholm, blev på sin sextioårsdag föremål för mycken hyllning i form av presenter, blommor och telegram.

Av familjen fick han bl. a. ett par lampetter samt av släkt och vänner penningbelopp. Vid den supé jubilaren gav i sitt hem för ett fyrtiotal personer hyllades han ytterligare i tal.

— På sin 60-årsdag blev fru Gerda Strömberg, Prästorp, Markaryd, maka till smedmästare Hjalmar Strömberg, föremål för gratulationer av skilda slag. Ortens damer bringade sina lyckönskningar med ett större kontant belopp samt en blomsterupps.ats. Familjen uppvaktade även med en penninggåva och vidare blev jubilaren på olika sätt hyllad av släktingar och vänner. Vid en festlighet i hemmet fortsatte gratulationerna.

—På sin 80-årsdag i fredags blev fru Josefina Nilsson, Edenberga, Ränneslöv, föremål för många hjärtliga hyllningar, varvid hon från barn samt släkt- och vänkretsen fick mottaga presenter, penningar, blommor och telegram. Bland presenterna märktes även en finare spettkaka.

LYSNING:

Trädgårdsmästaren Arvid Gunnarsson, Ahla, och fröken Maj Johansson, dotter till f. lantbrukaren Karl Johansson, Tönnersjö, och hans framlidna maka.

— Första gången i Växtorps kyrka för verkstadsarb. Nils Erik Helgesson och Marta Elvira Martinsson, båda i Växtorp.

— I Växtorps kyrka i söndags första gången för skrädderiarbetaren Torsten Elvir Bengtsson, Ränneslöv nr 6, och Inger Hildegard Kristiansson, Menlösa, Växtorp.

GULDBRÖLLOP

firades på lördagen av lantbrukaren Edvard Pettersson, Skogaby, och hans maka Johanna. Med anledning av högtidsdagen hade makarna Petterson inbjudit anhöriga och vänner till en festlighet i sitt hem, varvid de blevo föremål för hyllningar. Minnesgåvor och blommor överräcktes och ett flertal lyckönskningstelegram ingingo, bl. a. från makarnas i Canada bosatta barn.

Donationer i Skummeslöv

Framlidna lärarinnan Sofia Knutsson i Skummeslöv, som avled i början av året, har, enligt vad Laholms Tidning erfarit, donerat sin kvarlåtenskap till bl. a. Skummeslövs kommun, Svenska kyrkans hednamission och Lärarinnornas missions förening i Göteborg.

Behållningen i boet utgjorde över 28.000 kr. och vardera av nämnda ändamål får 7,693 kr.

Hishult

Skolstyrelsen

har vid sammanträde antagit tjänstgörande provinsialläkaren i Markaryd som skolläkare för Hishults skoldistrikt. Till lärare i fortsättningsskolan vid Hishults folkskola förordnades folkskollärare Carl Gustaf Henriksson. Slutligen utarbetades ett statförslag för kommande år, vilket innebär att utdebiteringen för skolans behov föreslås utgå med oförändrat 2:80 pr skattekrona.

Fattigvårdsstyrelsen

har lyckats räkna med sänkt utdebitering eller 1 kr. mot nuvarande kr. 1:20. Barnavårdsnämnden däremot behöver något ökat anslag, vilket dock innebär en utdebitering av endast något mer än 10 öre.

Kommunalnämnden

föreslår för den borgerliga kommunens del en oförändrad utdebitering av 6:50 pr skattekrona. Särskilt brandväsendet medför så pass dryga kostnader, att trots det ökade skatteunderlaget någon sänkning av utdebiteringen icke har kunnat anses vara lämplig.

Pastoratskyrkorådet

föreslår oförändrad utdebitering med 30 öre i församlings- och allmänna kyrkoavgifter samt 30 öre för pastoratets övriga behov.

Den kommunala utdebiteringen

skulle enligt de uppgjorda förslagen bli oförändrad och alltså utgöra 8 kr. pr skattekrona.

Politiskt föredrag

kommer att hållas i Folkets hus i morgon kväll av riksdagsman Ragnar Persson, Vinberg, som i sitt föredrag kommer att behandla aktuella politiska frågor. Vidare visas filmen "Erlander i närbild" samt förekommer sång och musik. Vi hänvisa närmare till annons.

uppfattning om, hur det verkar. Man har således kunnat konstatera, att allmänheten i vissa fall saknar kännedom om institutionen "jourhavande läkare". Drätselkammaren föreslår därför att staden måtte bekosta annonsering härom i stadens tidningar.

Till minnet.

Den i dagarna bortgångne SLU-aren och SLS-aren Peter Jönsson, Klägstorp, Ysby, ägnas i "Hallands Nyheter" en längre minnesruna. Ur densamma återge vi följande:

Med Petter Jönsson gick en ganska ovanlig man ur tiden. Efter studier vid folkhögskolan samt genomgången kontrollassistentkurs verkade han först i Laholmstrakten som kontrollassistent, tills sjukdomen tvang honom att dra sig tillbaka. En tid tjänstgjorde han på jordbruksskassan i Falkenberg men även denna syssla måste han lämna på grund av vacklande hälsa.

Inom landsbygdsungdomens organisationer gjorde han en anmärkningsvärd insats. Under hans tid som ordförande var Ysby SLU-avdelning den ledande i distriktet. Från arbetet inom SLU övergick han så småningom till det frivilliga bildningsarbetet och fick inom Hallandsdistriktet av Svenska Landsbygdens Studieförbund mottaga många bevis för ett växande förtroende. För två år sedan valdes han till distriktets ordförande och följde, trots de avtagande krafterna, med intresse vad som rörde sig på bildningsfronten. Fjättrad vid sjukbädden måste han emellertid påföljande år avsäga sig ordförandeuppdraget. Den som bevistade SLS-stämman på Katrineberg det året glömmer inte den skrivelse, som den frånvarande ordföranden tillställt sina kamrater. Den innehöll inte ett ord av klagan eller självömkan men andades desto mer av en livsbejakelse, som var anmärkningsvärd för en svårt sjuk människa. Häri deklarerade han sin syn på folkbildningsarbetet, och underströk, att SLS inte kunde ställa sig likgiltig för t. ex. folkskoleväsendets utveckling, eftersom all frivillig studieverksamhet bygger på folkskolan. Han hälsade också med glädje den tendens till en rättvisare fördelning av möjligheterna till högre utbildning, som förmärkts, och förväntade att landsbygdsungdomen skulle tillvaratagа chanserna.

Sådan var han, denne försynte och genompräktige yngling, som oegennyttigt och helhjärtat offrade tid och krafter för landsbygdsungdomens sak. Genom sin personlighet vann han många hjärtan och genom sin entusiasm inför uppgiften ryckte han med sig många. Det är också många, som förutom far och syskon, med sorg och saknad sänker sitt huvud vid hans bår.

Plätterad metall skall tillverkas.

Svenska storindustrier intresserade för saken.

STOCKHOLM i dag. (TT).

Två storindustrier lär, enligt St.-T., ha planer på att igångsätta en tillverkning av plätterad metall i stor skala.

Det svenska importbehovet av metaller, järn och stål oräknat, rör sig uppemot 80 milj. kr. och grovt räknat en tredjedel härav skulle kunna ersättas med plätterat järn, påpekar tidningen, som samtidigt meddelar, att statsrådet Gjöres uppmärksammat saken.

Häradsskrivarna.

Sedan länets häradsskrivare hos länsstyrelsen hemställt att kvalificerad arbetskraft för bestyret med 1948 års preliminärskatt, mantalsskrivningar m. m. måtte ställas till deras förfogande, har länsstyrelsen förordnat att e. landskontoristen Rune Green skall tjänstgöra i Laholms fögderi under tiden 10 november 1947—28 febr. 1948.

Priserna på slaktdjur höjas.

Fr. o. m. måndagen den 27 oktober höjs normalpriserna på hela, halva och fjärdedels kroppar av storboskap och svin med 5 öre och av större kalv med 10 öre per kg. Fr. o. m. samma dag slopas det statliga pristillägget för kött av storboskap samtidigt som pristillägget för fläsk sänkes till 5 öre per kg.

Landshövding Reimer Johansson vid Hallandsgårdens invigning i Slottsskogen, Göteborg. Damen i mitten är fru Frida Karlsson, som bebott huset i Knipered och t. h. Hallands Gilles ordf. herr Friberg.

Fest i Slottsskogen:

Hallänningar i hundratal såg Hallandsgården invigas

— Från vår korrespondent — Göteborg, söndag.

Söndagen blev i verklig mening en Hallands dag, åtminstone ute i den stäfliga Slottsskogen i Göteborg. Där hade samlats hallänningar hemifrån och hallänningar i förskingringen i hundratals, och anledningen var att Hallands Gilles stäfliga, vackra hembygdsgård i Slottsskogen skulle invigas av hemprovinsens hövding.

Bland de närvarande märktes, utom landshövding Reimer Johansson med maka, Göteborgs stadsfullmäktiges ordförande, överlärare Ernst Jungen, även han hallänning, museiintendenterna dr Erik Salvén, Halmstad, och Albert Sandklef, Varberg, samt komminister E. Inghammar, Lindome.

Invigningsakten var förlagd till gårdsplanen framför hembygdsgården och det strålande vackra höstvädret bidrog till att förlana en alldeles årskild glans över höglidligheten.

På slaget 2 hissades flaggan till fanfar och därefter utförde hygdespeleman några halländska låtar. Hälsningstalet hölls av Hallands Gilles i Göteborg ordförande, kontorschefen Folke Friberg, som hälsade de tillstädeskomna välkomna. Talaren gav därvid uttryck åt den glädje gillesmedlemmarna kände, då deras mångåriga ofta mängen gång till synes fruktlösa arbete att få en hembygdsgård förverkligats. Många stenar hade lagts i vägen, då det gällt att få en hembygdsgård till stånd, men genom ihärdigt arbete av gillemedlemmarna har det lyckats att fullfölja verket. Hr Friberg förklarade emellertid, att om man vetat att företaget skulle kostat så mycket pengar som det gjort, hade man säkert avstått från planen. Men nu är gården på sin plats, och säkert vill ingen gillemedlem ha arbetet ogjort. Arbetet har trots allt varit kärt. Tal. framförde till slut gillets tack till museiintendent Sandklef för hans kunniga och intresserade arbete för hembygdsgården, till Göteborgs stad för att tomt upplåtits, till byggmästare och arbetare samt till dekoratören och donatorer. Han hoppades att denna hembygdsgård skulle bidraga till att stärka samhörighetskänslan med hembygden, samtidigt som den för sena tiders barn skulle visa fädernas arbete i helg och sköcken.

Efter hr Fribergs tal framsteg på förstugutrappan museiintendenten Albert Sandklef, som lämnade en redogörelse för hembygdsgården och dess tillkomst. När Hallands Gille i Göteborg frågade mig, sade hr Sandklef, om det fanns någon lämplig gård eller stuga i Halland, som lämpade sig som hembygdsgård i Slottsskogen, så behövde jag inte länge tveka om svaret. På Varbergs museum finns nämligen många gamla gårdar, uppmätta och fotograferade, och bland dem denna gård från Knipered. Den låg inte långt från Göteborg, vilket ju hade betydelse ur transportsynpunkt, och därtill kom att den är en typisk representant för 1700-talsbebyggelsen i norra Halland, företrädesvis Lindome. Intendent Sandklef lyckönskade Hallands Gille och hela provinsen till denna stäfliga hygdegård, samtidigt som han lyckönskade Göteborgs stad att ha fått denna vackra byggnad inom sina gränser.

Sedan ps. 21: 1—2 »Härlig är jorden» unisont sjungits, höll komminister E. Inghammar, Lindome, en kort andaktsstund. Inledningsvis erinrade kommunister Inghammar om att den kände väckelseprästen Lars Lindroth åren 1800—1811 verkade i Lindome. Mest känd har dock Lindroth blivit för sina andliga sånger. Han utövade en omfattande själavård, och mängen gång då han red ut till gårdarna och stugorna i socknenduk med kalk och patén i bagage, har han säkert också gjort halt vid Knipered, den gård som vi här har framför oss. Kanske var det också på väg till denna gård, som han inspirerades till en av sina mest kända sånger. Allmogen i dessa bygder hade fostrats till luthersk kallelsetrohet men också att gå den väg, som leder till livet. Då man vid detta tillfälle frammanar bilden av fäderna, så vore det felaktigt, om man icke erinrade om den kraftkälla, varifrån fäderna fick styrka. Andaktsstunden avslutades med psalmen 600: 7.

Sedan psalmsången tystnat, framträdde landshövding Reimer Johansson och förrättade invigningen. I vårt land växlar bilden av de olika landskapen mycket starkt, sade han. Ett är dock för svensken gemensamt, nämligen kärleken till den bygd, som sett honom födas. Denna känsla är särskilt påtaglig i Halland. Men så har man också i Halland alla de naturscenerier, som upprullas för en i Sveriges övriga landskap med undantag av fjällen.

Känslan för den tid som gått och den tid som är nära synes vara mera påtaglig i våra grannländer, och som exempel härpå nämnde landshövdingen Finland. Att så är förhållandet kan möjligen bero på, att folket där genom lidande och svårigheter kommit varandra närmare än vad fallet är med oss svenskar. Men landshövdingen uttalade sin glädje över att han kunnat konstatera såsom något typiskt för hallänningen, att han starkt känner sambandet med hemprovinsen och intresserar sig för gångna släktens liv och verksamhet. Landshövdingen uttalade sitt tack till gillesstyrelsen för all ospard möda, som nedlagts för att få denna hembygdsgård till stånd och han hoppades, att Hallandsgården i Slottsskogen skulle bli till nytta och glädje både för hallänningarna där hemma och hallänningarna i förskingringen.

Sedan landshövdingen förklarat Hallandsgården invigd, avslutades den stämningsfulla höglidligheten med unisont avsjungande av »Du gamla, du fria».

Efter invigningen tog hundratals personer den nyinvigda gården i närmare skärskådan. På aftonen var det gillesmåltid på Lorensbergs festvåning, där riksrådet för Hallandsföreningarna i Sverige även sammanträdde.

Eldsvåda i Örkelljunga.

En affärs- och bostadsfastighet i Örkelljunga, tillhörande grosshandl. David Nilsson och inrymmande bl. a. Örkelljunga Cykel- och sportcentral och firman Elektromontage härjades i går av eld. Det var en av hyresgästerna som vid 17.30-tiden upptäckte att eld hade utbrutit i pannrummet. Örkelljunga brandkår tillkallades omedelbart och lade ut slangar från sina vattenreservoarer. Det såg till en början ganska hotande ut då eldhärden var mycket svåråtkomlig och rökutvecklingen stark. Brandkåren inriktade sig på att släcka elden i pannrummet, varefter man högg upp golvet i den elektriska affären för att komma åt elden i trossbotten. Efter tre timmars arbete var man också herre över elden, som tack vare god vattentillgång och så gott som vindstilla inte hade hunnit åstadkomma någon större skada. Orsaken till eldsvådan vet man inte men man gissar på självantändning i brikETTerna eller någon gnista från pannan. Äsljunga brandkår tillkallades även men behövde inte ingripa.

Senaste nytt:

Koleran nu kommen till Italien?

Försiktighetsåtgärder anbefallda i Livorno.

LIVORNO i dag. (TT. fr. Reuter.)

Stadsmyndigheterna ha sänt ut en uppmaning till befolkningen, att vidta försiktighetsåtgärder mot spridning av kolera. Det uppges, att två personer, som isolerats på sjukhus i staden, skulle ha kolera, men någon bekräftelse härpå har inte erhållits från hälsovårdsmyndigheterna.

Livorno ligger i nordvästra Italien.

De Gaulle yrkar nu på nya val.

Och på reform av franska författningen.

PARIS i dag. (TT. fr. Reuter.)

General de Gaulle, vars parti Franska folkets samling, säkrat sin framgång vid kommunalvalen genom de ytterligare resultat, som blivit kända på måndagen, uppges från säkert håll komma att kräva upplösning av parlamentet och nya val.

De Gaulle väntas under måndagen sända ut en deklaration, i vilken han också torde yrka på en reform av författningen.

Svenskt flygplan störtar i Grekland

HAVERERADE VID LANDNINGSFÖRSÖK I STORM.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Ett passagerarplan, tillhörande de Aerotransport på resa Istambul—Athen har icke avhörts sedan söndagskvällen. Trots stora ansträngningar har man ej lyckats återknyta radioförbindelserna med planet.

PLANET HAR HAVERERAT.

ATHEN i dag. (TT. fr. Reuter.)

Det svenska trafikplanet på linjen Athen—Istambul har havererat vid ett landningsförsök i storm på söndagskvällen.

ATTA SVENSKA BESÄTTNINGSMÄN.

Ett extra plan med ABA-personal samt biträdande luftfartsinspektören G. Larsson ombord lämnade Bromma strax efter kl. 9 i dag för att gå till Athen.

Ombord på det förolyckade planet befunno sig trettio transitopassagerare, som skulle vidare över Athen. Dessutom fanns ett antal lokalpassagerare. Besättningen, åtta man, bestod av flygkapten Kenneth Douglas, flygstyrman Björn Lind, telegrafisterna Alfons Bjerdell och Lars Sjöstrand, färdmekanikerna Arne Skoglund och F. Cederberg, steward Tage Paulsson och flygvärdinnan Elsie Karlsson.

Ympning mot influensan är icke positiv.

Den stora antiinfluensaympningen vid de svenska militärförbanden för snart ett år sedan har icke lett till positivt resultat. Denna slutsats kan man dra redan nu, avslöjar enl. DN, chefen för försvarets hygien- och epidemisektion, professor **Gerhard Romberg.**

Det har sålunda framgått, att ungefär lika många ympade som icke ympade insjuknat. Det finns en förklaring till detta resultat, säger professorn. Det amerikanska vaccin, som användes, var tillverkat på 3 olika influensastammar, medan redan nu ett 50-tal olika stammar är kända. Det blir på så sätt en ren tillfällighet om den influensa, som grasserar, har sin motsvarighet i vaccinet.

Markaryd

Markaryds Bio

Tisdag och onsdag kl. 8 em.
FÖR FULL ORKESTER
med **Donald O'Connor** och **Susanna Foster.**
Barntillåten.

Föreningskurs i Markaryd.

Sveriges Lantbruksförbund och föreningsnämnden i Halland hade på lördagen och söndagen anordnat en ungdomskurs i föreningskunskap på Lantmannaskolan i Markaryd. Som kursledare fungerade agronom Hilding Röstin, Stockholm, och ombudsman Holger Noord, Falkenberg.

Hälsningstalet hölls av rektor O. Spanne, varefter kursen öppnades av föreningsnämndens ordf., agronom Åke Gullander, Bårarp. Första föredraget hölls av agronom Gullander, som talade om "Föreningsrörelsens uppkomst och utveckling". Härefter redogjorde agronom Röstin för "De ekonomiska föreningar nas uppgifter och organisation." Senare på eftermiddagen höll ombudsman Noord föredrag om "RLF — svenska böndernas fackförening", och agronom Röstin om "Hur vi delar ansvar och beslutar i våra föreningar."

På söndagen diskuterade man det s. k. "Andragenerationsproblemet", som belystes dels i inledningsanföranden av lantbr. Evald Karlsson och ombudsman Noord och dels i en intressant diskussion. På eftermiddagen sysselsatte man sig med utbildnings- och studiefrågor, som behandlades i föredrag av rektor O. Spanne, vilken talade om lantbruksundervisningen, rektor S. Kristiansson, som behandlade LTK, samt lantbr. Albin Pålsson, som redogjorde för SLS, dess verksamhet och mål.

Markaryds Bio

spelar tisdag och onsdag "För full orkester" med Donald O'Connor, Susanna Foster och Peggy Ryan samt Ray Eberles och hans orkester. En trevlig och munter musikfilm, där Donald O'Connor och Peggy Ryan visar sig vara ett par komiska förmågor i bästa amerikanska vaudevillestil. Ray Eberle och hans orkester spelar vacker musik och Bobby Brooks negerkvartett visar sig vara en verkligt förnämlig bekantskap.

Polisen.

Regeringen har ogillat av fjärdingsmannen Gustav Nibelius i Markaryd anförda besvär över att länsstyrelsen förbigått honom och förordnat chauffören Sven Svensson i Stjernarp, Eldsberga, att vara ord. fjärdingsman i Tönnersjö och Eldsberga polisdistrikt.

TÖNNERSJÖ

Tönnersjö kommunalfullmäktige

har haft sammanträde under ordf. skap av folkskoll. Nils Wram. Utdebiteringen för nästa år bestämdes till för kommunen 1:40 mot 2 kr., fattig- och barnavården och skolan 1:80, tillsammans alltså 3:20. Till Europahjälpen anslogs 600 kr. och till finska fadderorten 600 kr., liksom under föregående år. Skolstyrelsens stat slutar på 57,432 kronor och kommunens i övrigt 21.857 kr. Normalinsruktion för roteombudsmännen godkändes.

— Kyrkostämma hölls i går under ordf.-skap av kyrkoh. Schultheisz. Utdebiteringen för nästa år bestämdes till kr. 2:80 mot 1:40 föregående år. Sammanlagda utdebiteringen för kommunen blir alltså 6 kr., en minskning med kr. 1:50 jämfört med föregående år.

Svenska Europahjälpen,
Hovslagaregatan 2, Stockholm. postgiro 900 700.

Hallarmatur

Denna trevliga hallampa i grönt och guld med ljus skärm passar överallt. Begär även att få se våra övriga armaturer.

Prisendast **9.75**

Resia Egna fabriker — 140 affärer

LBK poänglöst i sina hemmamatcher i höst

TRELLEBORGS FF VANN MED 2—1 I SYDSVENSKAN.

Fotbolisäsongen i Laholm avslutades i går eftermiddag med en match på idrottsplatsen mellan Trelleborgs FF och Laholms BK i sydsvenska serien. Liksom i tidigare seriematcher här i höst fick hemmaföreningen lämna planen lottlös. Gästerna vunno med 2—1 efter en halvtidsledning på 1—0.

Om rättvisan i resultatet tvista de lärde. Faktum är, att hemmapojkarna långa stunder hade ett gott grepp om spelet, men den ständigt haltande forwardskedjan kunde inte uträtta något mera effektivt. Laget körde även denna gång med Stig Johnsson som center och han var en tämligen misslyckad figur på denna post. Albin Nilsson på h. y. kom inte långt efter. Att under sådana förhållanden tänka på, att bemästra Trelleborg var ett fåfängt hopp.

Numera behöver man inte göra några funderingar över laholmslagets öde. Det hamnar utan vidare spisning i hallandsserien till nästa höst. Den saken är definitivt klar. Redan från vårens början bör den då ansvariga fotbollssektionen sätta allt på ett kort för att få fram ett slagkraftigt lag till den nya serien. Först och främst måste man inrikta sig på att lösa centerproblemet och vidare att fylla ut de andra luckor i anfallet, som till äventyrs då inte äro intakta. Alltid finns det några ungdomar att vädra och spela in i a-laget! Experimentet med Olle Nilsson som halvback har slagit oväntat väl ut, och det finns väl fler ungdomar av den sorten att försöka få rutin på, tycker man, eftersom ju B-laget ligger fint till i sin serie. Men, som sagt, det blir vårens stora problem.

Just nu drar man förstås i LBK-elvan en gläjdens suck över att säsongen är slut. Hösten har varit en påfrestande historia. Trots att det blivit motgångar så gott som varje söndag, så har katastrofresultaten uteblivit. Och det är i alla fall en skön känsla. Den rutin, laget skaffat sig, i umgänget med de finare seriefamiljerna är nog värd rätt mycket, när det kommer till kritan. Vi få väl se hur comebacken blir i hallandsserien i tidens fullbordan.

Det bakre försvaret och halvbackskedjan höll någorlunda helt vid umgänget med trelleborgarna. Det första målet föreföll förstås smaka försvarstabbe i betänklig grad i så måtto, att centern släpptes på tok för billigt fram, men frånsett detta missgrepp kan man inte klaga på manskapet. Särskilt Helge Karlsson gjorde en glad med sitt effektiva backspel på sin kant. Trelleborgs h. y. föreföll mycket blek om nosen, tack vare sin intensiva backuppvakning. Skall någon vidare nämnas i försvarslederna, så blir det Bertil Nilsson, som hade en dag då nära på allt lyckades, och Olle Nilsson, vilken mer och mer växer med uppgiften och nu spelar sydsvensk halvback riktigt bra. Övriga försvarsmannaskötte sin plikt.

Anfallet var som redan nämnts haltande så det förslog. Bäst var Svenne Eriksson, som ständigt satte myror i huvudet på trelleborgsförsvararna, och innerkamraten Lennart Jönsson gjorde också rätt bra ifrån sig. Stig Larsson visade då och då lejonklon på sin ytter — i övrigt vardet svagt i anfallet och det är tydligt, att man i den kombinationen inte kan räkna med sydsvenska poäng. Med Patly med som anfallsdirigent äro vi övertygade om, att poängen den här gången hamnat i Laholm. Särskilt som laget hade några frisparkar i närheten av mål, vilka han förstås skjutit i nät utan pardon.

Trelleborgslaget var inte märkvärdigt på något sätt. Det största pluset var det bättre lagspelet, snabbheten på bollen och den starkare forwardskedjan. Ett starkt anfall är ju det bästa försvaret och efter det receptet ha trelleborgarna tydligen handlat. För övrigt var det fart i gossarna. De hjälpte lika gärna till i försvaret som i anfallet och tidvis var det en kompakt försvarsmur nere mot trelleborgsmålet till. Så skall en slipsten dras!

Målvakten dokumenterade sig som en keeper av god klass. Betyget drogs dock ner av en ojusthet mot Stig Larsson i andra halvleken, vilken ofelbart borde ha medfört straffspark. Men då blundade den annars i stort sett utmärkte varbergsdomaren. Centerhalven var en skicklig spelupplläggare och samtidigt en klippa i försvaret. I anfallet föredrog man att låta fenomencentern Tullberg spela h. i. — och han kunde den konsten också! — och låta en lite stöddigare gosse leda anfallet. Reservcentern beredde laholmsförsvaret åtskilligt arbete och båda målen kommo från hans fot. V. i. drog även uppmärksamheten till sig som en slitvarg av stora mått, vilken gång efter annan sågade sig fram och skickade fram sina kamrater på fina bollar.

Spelpoänger.

LBK var bäst i spelet ute på plan, men TFF skottvilligast under första kvarten. Efter 14 min. kom centern "Kick" lätt fram och sköt enkelt och smärtfritt förbi Sjöstrand. 1—0. Två min. senare hade Sjöstrand stortur. Center och vi. missade i fint läge och Olle Nilsson slog sedan bort lädret. Efter 19 min. kom en av Laholms bästa målchanser. Lennart Jönsson spurtade fram och slog på ett vrålskott. Målvakten kastade sig och fick bollen på ena knäet. Rena rama turen! Hörna. Och den blev farlig. Stig L. skickade över lädret till Lennart Jönsson, sedan Albin Nilsson verkställt hörnsparken. Och Lennart nickade den snävt utom. Nästa fina målchans hade LBK i 36:e min., då Svenne Eriksson sköt och målvakten fick upp en karda, så att bollen studsade upp i trävirket och sedan så småningom gick till hörna. Den senare boxade trelleborgskeepern bort.

Andra halvlek började LBK förtroendeingivande, men fick i 7:e min. bakslag. Trelleborgscentern slog på ett direktskott och på det hade inte Sjöstrand skuggan av en chans. I 11:e min. steg hemmalagets aktier igen, då det blev straffspark för LBK. Lennart Jönsson sköt in den nätt och behändigt vid högra stolpen. Uppmuntrade av framgången satte hemmapojkarna in en ilsken spurt, men trelleborgarna kunde konsten att hålla en ledning. Det blev ingenting alls av LBK-offensiven. Den största chansen att göra mål hade Stig Larsson, då han gjort bort ett par man och sedan endast hade den utrusande målvakten kvar. Denne tog emellertid chansen att knuffa väck Stig och ta bollen och domaren tolererade den behandlingen. Stig hade en ny chans i slutminuterna, men var kanske aningen för het på gröten och bollen tog riktningen vid sidan av målburen. Trelleborgarna gjorde då och da snabbvisiter uppe vid laholmsmålet, men fick lika litet utbyte som LBK-arna. Full tid alltså 2—1 till Trelleborg. LBK vann därmot hörnorna med 6—2.

Och därmed var laholmsfotbollens aktslut klart för i år och ridån kunde gå ner efter en seriehöst, som är betydligt mer rik på mot- än framgång. LBK håller säkert jumboplaceringen i sydsvenskan. Och Arvidstorp behagade i gåt peta ned LIF på plats nr 2 från slutet i hallandsserien genom att slå Centern med 6—3. Så man kan inte precis tala om vackra höstbokslut. Tyvärr....

M—by.

Diverse fotboll.

Rännelövs GIF—Astrio 4—4
Rännelövs pojklag—Ösarps d:o 1—3.

Galtabäck-Johansson kastade Rihiimäki.

BORÅS den 26. (TT.)

Borås brottarklubbs tävlingar avslutades på söndagen. Segrare i tung vikt blev Bertil Antonsson, Trollhättans AK, som i finalmatchen fallbesegrade Rihiimäki med nedpressad brygga 9,11. Den finske mästaren kastades även av Erik Johansson, Galtabäck, med krysstag efter 5,33 och blev trea i prislistan.

TIPSRESULTAT.

Degerfors—Göteborg	1—1	x
Djurgården—HBK	5—0	1
Elfsborg—Malmö	2—2	x
Halmia—AIK	1—1	x
Ludvika—Reymersholm	2—2	x
Sleipner—Karlstad		2
Huskvarna—Kalmar		1
Göteborgs FF—Trollhättan		2
Trollhättans IF—Lundby		x
Viking—Viken		1
Bromölla—Falkenberg		1

Rysk blixtoffensiv gav tre mål under loppet av två minuter

STOCKHOLM den 26. (TT)

Norrköping hade ingen chans till vare sig seger eller oavgjort när Dynamo satte igång slutspurten i andra halvlek, men så långt in på andra halvlek som i 36:e minuten var ställningen så knapp som 2—1 till ryssarna, men då startade gästerna en blixtoffenvis som inom loppet av två minuter hade ändrat siffrorna till 5—1 — halvtidsställningen var 2—1 — och därmed fick också Norrköping tömma nederlagets kalk i botten. Svenskarnas mera lugna takt räckte inte till mot gästernas utomordentligt snabba spel. Till de många målen har Dynamo också att uppvisa ett par stolpskott och många hårda projektiler som kilade på ur deras synpunkt fel sida av stolpen.

Norrköping lyckades inte nå upp i sin bästa standard, farten var för hård och de ettriga motståndarna tvingade svenskarna att oftast lägga ifrån sig bollen innan de skaffat de blottor som fordrades. Ytterhalvbackarna Blinkov och Maljavskin var outtröttliga i att trasa sönder svenskarnas anfallsförsök och centerhalven L. Solovjev tog grundligt hand om Gunnar Nordahl, som tydligen inte var i bästa slag och visade litet av sin mycket fruktade effektivitet. Liedholm och "Mulle" Holmqvist var det huvudsakligen som lagade till de farligheter, som förekom från svensk sida. Lindberg var nog nervösaste spelare på plan när man satte igång, han visade emellertid både skicklighet avvägda utrusningar och både framför allt turen med sig. Han tappade onödigt den boll som resulterade i den ryska halvtidsledningen. Som helhet gäller nog att det var en av de mest konditionskrävande matcher Norrköping varit med om.

INGEN SVAG PUNKT HOS RYSSARNA.

Det mera sväväxta ryska laget hade ingen svag punkt. Att halvbackskedjan var av utmärkt klass har redan omtalats. Backarna lämnade också ett starkt stöd och målvakten Chomitj visade vid skott av Liedholm och "Mulle" Holmqvist att tryktet om hans skicklighet inte överdrivit. Det var en reaktionssnabbhet som man knappast sett maken till tidigare. Det var för övrigt bara de nämnda två skotten som gav honom anledning att ta fram den ampla vitsord av den svenska sakkunskapen. Han höll sig på ena planskidan vid sin bedömning med båda linjemännen på andra kanten. Latysjev vandrade dock ingalunda utmed sin sidolinje utan var oftast inemot planhalvan och hade därför god kontakt med händelserna

Kring Dynamo

Publikintresset inför önskematchen dokumenterades bl. a. av att redan före kl 10 digra köer ringlade sig framför ingångarna till stäplatsklackarna på Råsunda stadion. Den svartaboörshandel med Dynamo-biljetter, som pågått de senaste dagarna kulminerade ute vid Råsunda. Affärsverksamheten försiggick fullkomligt öppet, men samtidigt under så chevalereska former att polisen under förmiddagen knappast hade anledning ingripa. Försäljarna kamouflerade av någon anledning mestadels sin verksamhet genom att försäkra att de fatt sina biljetter av en ren tillfällighet. Ibland var det en gammal faster som hade sjuknat, ibland en moster o. s. v. Samtidigt var den allmänna uppfattningen att nästan var femte person höll på att trassla med biljetter.

/ / /

En påpasslig tidning gjorde gratisreklam genom att utdela lappar med tagens hejarop, vilket skulle vara: Karakara-kara-karascha, flera mål vi väntar på, atji-atjign atji. Tydligt var att många räsundabesökare också tagit extraletioner i ryska för att kunna lufta sina känslor i matchens hetta. Nästan alla visste t. ex. vad "ut med domarn" heter på ryska språket.

/ / /

Även om svartaborshandeln på biljetter var synnerligen livlig och man på sina håll tog omkring 100 kr för en ståplatsbiljett, så fanns det dock personer som demonstrativt visade att de inte ville vara med i schackrandet. En herre ställde sig sålunda i värsta trängseln och ropade ut tre ståplatsbiljetter till ordinarie priset. Han höll på att trampas ned.

/ / /

Ryssarna spelade hela tiden med samma lag och använde sig inte av sin rätt att byta ut spelare.

/ / /

Det ryska laget omfattades från början av publikens sympati, en sympati som växte ju längre matchen led och ju fler bevis man fick för att det här var gentlemannaspelare i farten. De gjorde verkligen bra reklam för sitt land, var det allmänna omdömet.

Gamle Brahms contra Dynamo

I söndagseftermiddagens radioprogram fick sig fotbollen en liten pik från musikentusiastiskt håll. Det var under utförandet av Julius Rabes programpunkt Hemmusik för pianoamatörer. Då sista numret, en brahmskomposition, annonserades bad programledaren med blid röst om ursäkt, ifall man inte skulle hinna spela ut musikstycket. Den heliga fotbollen fotbollen kommer ju snart, sade han.

Allsvenskan

Elfsborg borde haft båda poängen

Elfsborg hade mobiliserat all sin energi och segervilja för att ta poäng från Malmö och lyckades också få 2—2 (0—1) på Ryavallen efter att två gånger ha kvitterat gästernas ledning. Någon orättvisa hade icke skett om Elfsborg fått båda poängen, då laget hade klart övertag i spel under hela matchen och ofta skapade de bästa målchanserna men hade en del otur framför mål med bl. a. en nick i plankan. Matchen spelades i hårt uppdrivet tempo, speciellt från Elfsborgs försvar, som aldrig lämnade Malmö-kedjan andrum. Skåneanfallet kom också att verka rätt blekt och skapade sällan några farligheter.

Stark första halvlek gav Halmia poäng

Halmia och AIK spelade på söndagen oavgjort med 1—1 i en match som närmast krakteriserades av att lagen hade var sin halvlek. Halmia vann första och AIK den andra. Halmia fann först melodien och inledde med en symerligen vacker spelöppning, varvid kedjan överraskade med lika snabbt som fyndigt kortpassningsspel. Gurra Sjöberg fick redan i matchens första skede vid flera tillfällen träda i aktion pg Halmi-forwards närgängna attacker, och i 16:e minuten tog Halmia välförtjänt ledningen genom ekner som slog en boll i mål bakom Sjöberg. AIK-kedjan verkade ovintad tam, och Halmias forwards runnerade ganska friakt i AIK-försvaret. Efter pausen sjönk spelets kvalitet betydligt, och Halmia kunde ej hålla den höga farten, varför AIK fick allimer att säga till om. men 1—1 stod sig till slut.

Jönköping tog ena poängen mot HIF

HIF och Jönköping delade poängen i söndagens allsvenska match på Olympia, där resultatet blev 2—2, sedan HIF i halvtid haft ledningen med 2—1.

Första halvlek bjöd på ganska bra spel, HIF hade de flesta chanserna, men sedan schabbade de ofta framför mål. Calle Franck gjorde 1—0, sedan Broling och Ståhl missförstått varandra i tjugosjunde minuten. Vid halvtimmen slog Sven Ove Svensson in 2—0 med ett långskott. Redan minuten efter kunde hh Friden reducera till 2—1 genom att skjuta en frispark direkt i nät. I andra halvlekens mitt kvitterade Tinna Simonsson till 2—2 med en nick på ett inlägg från väster.

Friksportklubben Lagan

Juniorerna samlas vid stugan i kväll kl. 18.30.

Fin prestation av V. Göransson i Getingetävling

Orienterarnas grand old man Valfrid Göransson höll sig väl framme och vann klassen för äldre oldboys.

Getinges stora internationella orienteringstävling blev som väntat en klang- och jubeldag för den hallänska orienteringssporten. Det nåddes utomordentligt goda resultat.

Suveränaste klassegrare blev Laholms Valfrid Göransson, som i äldre oldboysklassen fick en vinstmarginal med inte mindre än 45 minuter. 2:a blev en f. d. hallänning, Elis Tengroth, IFK Hälsingborg. Göransson har fyllt de 48 och besitter en spänst som kan vålla mången 30-årings avund.

Allt som allt räknade tävlingen omkring 400 deltagare.

Bland resultaten märkas:

Seniorer A (56 startande): 1) Yngve Ek, MAI, 1,41,55; 4) Georg Salomonsson, Timsfors, 1,47,10.

Seniorer B (95 startande): 1) Arne Svensson, MAI, 1,49,15; 17) Bertil Persson, Laholms IF, 2,18,00.

Lagpris A och B: 1) MAI 5,37,17.

Seniorer C (79 startande): 1) Age Johansson, Falkenbergs IK, 1,07,27; 13) Gunnar Ottosson, Laholms IF, 1,30,50.

SÖNDAGENS HANDBOLL

Allsvenska serien.

Karlskrona—Ystads IF	9—	9
Kristianstad—Skövde AIK	13—	7
Majorna—Lidingö	13—	10
Västerås HF—Redbergslid	7—	8

Serietabellerna

ALLSVENSKA SERIEN

Degerfors—Göteborg					4—1	
Djurgården—Halmstad					5—0	
Elfsborg—Malmö					2—2	
Halmia—AIK					1—1	
Hälsingborg—Jönköping					2—2	
Malmö FF	11	6	3	2	30—17	15
Norrköping	10	6	1	3	29—21	13
Gais	10	5	2	2	23—16	13
Degerfors	11	4	4	3	18—17	12
Göteborg	11	5	1	5	20—15	11
Djurgården	11	4	3	4	19—14	11
AIK	11	4	3	4	15—16	11
Halmia	11	3	4	4	13—15	10
Hälsingborg	11	3	4	4	24—27	10
Halmstads BK	11	4	1	6	19—29	9
Jönköping	11	2	4	5	16—29	8
Elfsborg	11	2	3	6	21—32	7

DIV. III, SÖDRA

Bromölla—Falkenberg					2—1	
Kalmar—Olofström					6—1	
Lund—Råå					1—5	
Ronneby—Nybro					4—0	
Värnamo	12	8	3	1	29—13	19
Råå	11	9	0	2	49—17	18
Lund	12	8	2	2	31—18	18
Kalmar	12	7	0	5	36—27	14
Falkenberg	12	4	4	4	25—21	12
Ronneby	11	5	1	5	22—32	11
Nybro	12	3	2	7	25—41	8
Olofström	12	2	3	7	17—46	7
Bromölla	12	2	2	8	15—31	6
Malmö	12	1	3	8	19—40	5

NORRA SYDSVENSKAN

Varbergs Gif—Gnosjö					1—0	
Örnia—Bois					1—1	
Anderstorp—Fritsla					1—0	
Rydboholm—Träslövsläge					2—1	
Skene—Alet					8—2	
Skene	12	11	0	1	50—20	22
Alet	12	6	4	2	33—23	16
Rydboholm	12	5	3	4	25—35	13
Träslövsläge	12	5	2	5	22—21	12
Örnia	12	5	2	5	23—22	12
Gnosjö	12	5	1	6	30—25	11
Fritsla	12	4	3	5	20—21	11
Varbergs Bois	12	3	2	7	15—25	8
Varbergs Gif	12	2	4	6	12—23	8
Anderstorp	12	3	1	8	14—29	7

Div. IV, Sydsvenska, södra:

Arlöv—Eskilsminne	3—0
Laholm—Trelleborgs FF	1—2
Limhamn—Hälsingb. Bis	5—1
Trelleb.-kamr.—Kävlinge	0—2

Hallandsserien, södra:

Arvidstorp—Centern	6—3

Laholms I. F:s friluftssektion.
Anmälan till H. D. Götas orientering den 2/11 mottagas av Nils Alm t. o. m. i dag (måndag) tel. 623, Laholm.

Barnbidragen minskar flykt från landsbygden

Full av entusiasm över det livliga intresse som visas för barnbidraget återkom härom dagen byrådirektören i socialstyrelsen Gösta Rosén från en upplysningsturné i övre Norrland. Entusiastisk är byrådirektören också över den enorma betydelse barnbidraget kommer att ha för sämre lottade barnrika familjer, som nu kommer att få en mera bekymmersfri tillvaro.

— Jag kan nämna, säger byrådirektör Rosén, att t. ex. i Pajala socken utgjordes befolkningen till 40 procent av barn under 16 år. Det gör ju att bidragen här kommer att utgå med ganska stora belopp och få en oerhörd betydelse.

Barnbidragen kommer kanske också att dra med sig en del följder som man hittills inte tänkt på. Eftersom de barnrika familjerna mest förekommer på landsbygden och dessa nu har hopp om en bättre ekonomisk situation, så kan man nog förutspå att de inte i samma utsträckning som hittills kommer att dras till industrisamhällenas högre betalda anställningar.

Några exakta siffror på hur många anmälningar som hittills influtit i hela landet kan jag inte lämna nu, men så mycket kan jag säga, som att det hela går programenligt. Allmänheten är med på noterna och förfrågningar har gjorts sedan lång tid tillbaka. Man kommer att klara det här fint, bara man får klart för sig att länsbyråerna har möjlighet att hjälpa till med kontrollen.

Kronoskogsauktionerna.
Vid de nu av regeringen beslutade kronoskogsauktionerna kommer från Hallands revir att försäljas 68 poster, belägna på Uddareds, Oxhults, Tönnersjöhedens, Skedala, Haverdals Kila, Borgareds m. fl. kronoparker.

Yngre oldboys (18 startande): 1) E. Fäbring, Dalsjöfors, 2,03,02; 2) Klas Jonsson, Örkelljunga FK, 2,29,32.
Äldre oldboys (10 startande): 1) Valfrid Göransson, Laholm, 1,32,07.
Damklassen (53 startande): 1) Maj-Britt Skogsberg, MAI, 1,10,10; 2) Lena Johansson, Tockarp (Hishult) 1,13,04.
Juniorklassen (63 startande): 1) Ingvar Bremersson, GIF, 1,15,31.
Lagpris, juniorer: Tockarps IK 5,25,41.

Hollands nya regent.

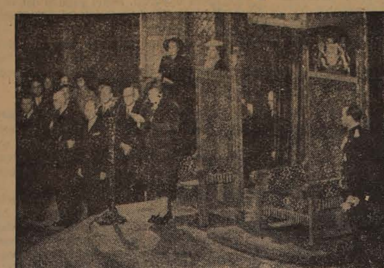

JULIANA AVLÄGGER EDEN. Prinsessan Juliana avlade på tisdagen eden som regent under drottning Wilhelminas sjukdom. Närvarande vid ceremonien var prins Bernhard (t. h.) samt medlemmar av regeringen och parlamentet.

Kontakt med Lappland. 2.

JORDBRUKSPROBLEM I LAPPMARKEN

Av föregående artikel torde ha framgått, att det i Norrland alltjämt pågår en betydande nyodlingsverksamhet och att denna företrädesvis sker i anslutning till redan befintlig bebyggelse, sedan 1945 bl. a. och kanske främst i samband med överförandet av odlingslägenheter av äldre upplåtelser till kronotorp enligt 1943 års bestämmelser. Det finns nämligen, som tidigare i förbigående nämnts, ett flertal olika typer av lägenheter på kronans marker i Norrland, såsom skogstorp, odlingslägenheter, kronotorp enligt 1929 års bestämmelser, kolonat samt kronotorp enligt 1943 års bestämmelser. För samtliga gäller olika överlåtelse- och arrendebestämmelser. Meningen är nu att så småningom överföra flertalet lägenheter av äldre upplåtelser till "kronotorp 1943". Besiktning och arrendevärdering av dylika äldre upplåtelser påbörjades 1944, men upplåtelse enligt de nya grunderna verkställdes först år 1945.

Antalet upplåtna lägenheter fram till april i år var 1,451 skogstorp och odlingslägenheter, 82 kronotorp enligt 1929 års bestämmelser, 359 kolonat och 506 kronotorp enligt 1943 års bestämmelser, summa 2,398. Av de 1,892 lägenheterna av äldre upplåtelser skall enligt domänstyrelsens plan 955 överföras till kronotorp enligt 1943 års bestämmelser, medan 937, alltså i det närmaste hälften, inte skall överföras. Detta att ett så stort antal lägenheter inte skall ombildas beror på olika orsaker. Beträffande 274 av dem beror det på att innehavarna inte önskar övergå eller att de vill friköpa lägenheten, 288 av dem har för ensligt läge eller för dåliga jordbruksmöjligheter. I 99 fall har innehavarna stadigvarande arbete utanför domänverket, i 246 fall kan innehavarna inte beredas stadigvarande arbete och i 30 fall beror det på andra orsaker att lägenheterna inte överföres till kronotorp enligt de nya bestämmelserna.

Kolonisationsåtgärderna i Lappmarken har inte alltid gett önskat resultat. Många missgrepp har begåtts. Ett av de största var bestämmelserna om kolonat. Dels utlades dessa kolonat utan att tillräcklig hänsyn togs till kommunikationsförhållanden, arbetsmöjligheter o. s. v. och dels skedde urvalet av kolonister utan avseende till om de ägde de kvalifikationer som var nödvändiga för att de skulle lyckas som kolonister. Tragedien med eskilstunasmederna, som blev kolonister i Lappmarken, är ännu inte glömd häruppe. Det berättas många både muntra och beklämmande historier om dem. De var ju främmande för allt här uppe, för klimatet och för arbetstekniken såväl när det gällde jordbruket som skogen. Det kunde inte gå annat än galet. Endast några få av dessa kolonister lyckades kämpa sig igenom svårigheterna och skapa sig en existens på sina kolonat.

1943 års bestämmelser om kronotorp, som nu håller på att omsättas i praktiken, avser att rätta till följderna av tidigare begångna missgrepp samt sanera förhållandena på detta område. Avsikten är att skapa kronotorp av sådan storlek och struktur, att dess innehavare tillförsäkras en tryggad bärgning och en rimlig levnadsstandard. Detta vill man ernå genom att dels utöka åkerjordens minimiareal, dels garantera kronotorparen arbete i skogen under ett visst antal dagar per år, och dels genom att förse kronotorpen med tidsenliga byggnader. Arbetet härmed har avsevärt försvårats och försenats på grund av brist på arbetskraft och material. Men arbetet är i gång och sätter sin prägel på byarna. Odlingstraktorerna brummar och bökar upp väldiga vallar av stenar och stubbar och blottar den röda lappländska myllan, nya bostads- och ekonomibyggnader håller på att uppföras och gamla renoveras. Kronotorparna synes över lag anse de nya bestämmelserna om kronotorp som ett betydelsefullt framsteg. De flesta av dem har själva odlat den åkerjord de har och kan berätta om de första årens slit och mödor, om hur de bodde i enkla skjul eller riskojor innan boningshuset blev färdigt, hur frosten härjade deras grödor o. s. v.

En av de kronotorpare som jag besökte hade just fått sin åkerareal utökad genom domänstyrelsens försorg. Han var både stolt och glad över sin nya åker, som låg där omgärdad av höga vallar av stenar och stubbar och väntade på att bli redd till sådd för att bära andra skördar än skog. Ny ladugård var även uppförd, och boningshuset skulle grundligt renoveras. Han hade även förhoppning att få vatten- och avloppsfrågan löst på ett ändamålsenligt sätt. I ladugården hade han redan två kor och en kviga, gris och höns. Han betalade 140 kronor om året i arrende och var skyldig till, resp. hade rätt till arbete 80 dagar om året i kronans skogar. Familjen bestod av man och hustru och en 14-årig son.

— Är det meningen att sonen skall överta torpet efter er en gång? frågade jag.

— Ja, det är nog det, blev svaret.

Det är inte säkert att svaret hade blivit detsamma om inte 1943 års bestämmelser om kronotorp hade existerat. Utan denna bestämmelse hade det inte heller funnits så många nya åkrar i Lappmarken, och då hade minskningen av landets åkerareal varit ännu större än den nu är.

När jag satt på tåget från Vilhelmina på väg söder ut tog jag fram ett litet grönt häfte, som jag fått av rektor Vilhelm Wessén på Malgomajskolan, Lappmarkens lantmannaskola. Det var Malgomajskolans elevförbunds medlemsblad. Där läste jag följande:

"Den gamla skogen har hittills varit den förnämsta inkomstkällan häruppe. Den kan inte fortsätta därmed länge, ty den är i det närmaste slut. Men vi är tvungna att tänka på att få upp ny skog för framtida generationers skull. Hur skall då befolkningens huvudmassa kunna försörja sig? Det gäller i första hand den närmast kommande tiden. Jo, genom ett upparbetat jordbruk med djurskötsel, ty ingen annan utväg är tänkbar, hur man än vänder på problemet. Fackutbildning är nödvändig för dessa ändamål, lantbruk och skogshushållning. Därjämte må också påpekas betydelsen av medlemskap i lantbrukets stora organisationer. De gamla nybyggarna häruppe var nog frimodiga att våga bosätta sig i för dem okänd lappmark. Må ni unga av en senare generation — när läget nu obönhörligen kräver det — visa, att ni ej vansläktats. Ni är kallade att väl vårda men också utveckla tillgångarna i eder lappländska mark."

Rektor Wessén hade sagt ungefär detsamma till mig ett par dagar tidigare.

— Lösningen av Lappmarkens jordbruksproblem är nyodling samt intensifiering av jordbruket, sade han.

Arbetet med att förverkliga detta program är i full gång. Man konfronteras med det överallt i Lappmarken. Det moderna odlingsredskapet traktorn sätter spår efter sig inte bara på kronans marker, på kronotorpen, utan även på bondejordbruken. Där den går fram skapar den nya åkerfält med en hastighet, som gamla tiders nyodlare inte kunde drömma om. Och på Malgomajskolan får ungdomen från lappmarksgårdarna och kronotorpen lära sig modern jordbruksdrift anpassad efter lappländska förhållanden. Lappmarkens jordbruksproblem håller på att lösas.

Antonius.

Stockholm höjer skatten

Kommunalskatten i Stockholm föreslås nästa år höjd från 7.15 till 7.50. Ökningen, som icke innebär någon ändring i nu uttagna källskatt på 8 kr är betingad av en avsättning till skattutjämningsfonden på 11,5 milj. kronor.

Burma självständigt 1 jan.

LONDON (TT fr Reuter).
Fördraget om Burmas självständighet, vilket träder i kraft 1 januari, undertecknades på fredagen av premierminister Attlee och Burmas premierminister Thakin nu.

Fodercellulosa. Regeringen har avslagit Örebro läns hushållningssällskaps förslag om att tillverkningen av fodercellulosa skulle återupptas.

Ferlin blir bonde? Skalden Nils Ferlin, Länna, söker hos regeringen förvärvstillstånd för jordbruksfastigheten Västerlisa 5[a] eller Norrboda i Länna socken, som han preliminärt köpt på auktion för 31,600 kronor.

Ransoneringskalender

27 okt.—2 nov. 1947

Illojala köp öka bristen i folkhushållet.

Varuslag	Kupong	Giltighetstid från	t. o. m.	Kupongvärde
Bröd, mjöl och gryn Inköpskort K 12	V389 t.o.m. 391 R 368	15/10	19 nov	1 1/4 kg mjöl, skorpor, kruskakli, mannagryn *eller* 2 kg kornprodukter *eller* 1750 gram rågbröd, rågkaka, grovt delikatessbröd *eller* 1 kg hårt bröd *eller* 1625 gram kaffebröd, franska bröd *eller* 2 kg makaroner *eller* 2 kg pepparkakor *eller* 2 1/2 kg andra småbröd (samtliga kvantiteter *pr helkupong*)
Såväl V- som R-kupong gäller för **samtliga** under denna reglering inbegripna varor.				
Havregryn Inköpskort K 12	X 81	22/9	24 nov	1 kg havregryn *eller* havremjöl (X- och Z-kupong gäller *icke* för sådana varor som få inköpas mot kupong för mjöl och bröd)
Inköpskort K 12 grupp CD och tilläggskort 136	Z 67 engångstilldelning till		28 febr	
Kaffe, te och kakao Inköpskort K 12	F 91, 92	20/10	1 dec	300 gram orostat kaffe *eller* 250 gram rostat kaffe *eller* 100 gram te *eller*
Tilläggskort 140	B 172	20/10	1 dec	200 gram kakao — *pr helkupong* Obs.! Helkupong B har ett nummer
Köttvaror Inköpskort K 12	S 453, 454, 460	24/10	7 nov	200 poäng köttvaror **utom** fläsk — *pr halvkupong*
Inköpskort K 12	G 489	24/10	7 nov	200 poäng köttvaror av alla slag — *pr halvkupong*
Tilläggskort 139	GS 419, 420	24/10	7 nov	
Tilläggskort 135 (Skogsarbetare)	Sm 535-542	13/10	10 nov	200 poäng köttvaror av alla slag — *pr halvkupong*
Restaurangkort och växlingskort utlämnas icke mot Sm-kupong.				
Matfett Inköpskort K 12	M817 t.o.m. 820	11/10	8 nov	250 gram matfett av alla slag — *pr helkupong*
	M821 t.o.m. 824	11/10	8 nov	250 gram matfett **utom** smör — *pr helkupong*
Helkupong L, Lp och LA med samma nummer som M-kupong gäller för 50 öres rabatt*.				
Mjölk O 8, Op 8 (prisnedsättning)	817 t.o.m. 824	11/10	8 nov	Rabatt 52 öre 3 1/2 liter mjölk — *pr helkupong**
Socker, sirap Inköpskort K 12	H 187, 188	22/9	31 okt	1 kg socker *eller* 1,4 kg sirap — *pr helkupong*
Socker för syltning Inköpskort K 11	H181 t.o.m. 185		31 okt	1 kg socker — *pr helkupong*
Tvättmedel Inköpskort K 11	D 133, 134	25/8	17 nov	Tvättmedel
Inköpskort K 12	A 102	13/10	8 dec	250 gram såpa — *pr helkupong*

* Som rabatt vid försäljning av fodermedel, utsädesspannmå, konstgödsel och kalk gälla t. o. m. den 3 januari 1948 kupongerna 737 t. o. m. 840 till rabattkorten Lp 8 och Op 8.

Ransoneringskort gällande den 27 oktober 1947.

Inköpskort K 11 (sedan kupongerna för syltsocker och tvättmedel använts, kan kortet makuleras).
Inköpskort K 12
Rabattkort för matfett och mjölk.
Förutom här uppräknade **inköpskort** gälla vissa halvkupongkort, sjukkort, militära kort, tilläggskort, växlingskort och restaurangkort.
De inköpskort, som ej upptagits här ovan, kunna makuleras.

Alkoholisterna kunna indelas i fyra grupper

Man kan indela våra alkoholister i fyra huvudgrupper, konstaterade socialläkare Carl Gustav Berglin i sin föreläsning i Göteborg i Arbetarinstitutets och nykterhetsfolkets föreläsningsvecka. Sällskapsssuparna bilda den första gruppen. I tider av högkonjunktur brukar dess skara stiga. Den berusade känner sig upprymd, simmar i ett hav av lycksalighet, förlorar självkritiken, känner sig lustig. De flesta alkoholister göra anspråk på att tillhöra denna grupp. Så är emellertid visst inte fallet. Steget över till de hjärnskadades grupp är f. ö. inte långt. Här båtar förbud föga. Det gäller att locka alkoholisten bort från hans nuvarande tillstånd — fylla hans fritid med andra intressen, hobbyverksamhet, fortbildningsarbete etc. Han måste söka sig nya vägar hem — vägen som inte går förbi krogen. Bara kroglukten kan bli ödesdiger. Ett giftermål med en manhaftig kvinna som kan ta befälet har också sin stora betydelse. Alkoholisten kanske blir toffelhjälte — men räddad. Man får aldrig säga, att det väl blir bättre med tiden. Det gäller att handla omedelbart när man har att göra med alkoholister.

Men här gäller inte bara den enskilde. Hela sällskapslivet måste reformeras. Det är anmärkningsvärt att vi inte här i Sverige skall kunna tillägna oss något av sydligare folks okonstlade sällskapsvanor.

För periodsuparen, som tillhör den andra huvudgruppen, spelar miljön ingen roll. Han känner sig orolig, kan inte sova och försvinner ett tu tre hemifrån. Då vet familjen att det är färdigt igen. Periodsuparens beteende ter sig för lekmannen som en sinnessjuks. Och det ligger något i ett sådant antagande. Periodsuparen måste omedelbart tas om hand på sinnessjukhus eller på annat sätt.

Den tredje gruppen alkoholister utgöra de kroniskt disharmoniska. De äro på något sätt bristfälliga i sin konstitution utan att vara medvetna om det själva. Skylla ofta på olustigheter i tillvaron och vilja dränka sina bekymmer i ruset. Sättet att ta en motgång visar ofta vem som är alkoholist. I denna grupp förekomma ofta människor bärande anlag till sinnessjukdom. De underhålla gärna ett stadigt me delmåttigt rus. De blir som regel ej glada av ruset. Fullständig personlig avhållsamhet är enda vägen för denna kategori alkoholister. De måste avlägga nykterhetslöfte helt enkelt.

SLU:s POLITISKA UPPLYSNING och kursverksamhet är av starkt personlighetsbildande karaktär. Den arbetar efter parollen "Tänk till centraldirigerat masstänkansjälvständigt — tänk kritiskt" och de.

Amerikas bröllops-paradis.

Även på den här sidan Atlanten känner man mycket väl till staden Reno, där en skilsmässa ordnas snabbt och lustigt och utan några invecklade formaliteter. Däremot är staden Yuma, som ligger i Arizona nära gränsen till Kalifornien, mycket litet bekant här i Europa. Och ändå har Yuma på grund av sina lagar haft minst lika stor betydelse för hundratusentals amerikaner som Reno. Yuma är nämligen ingenting annat än ett "Reno i omvänd bemärkelse" — en plats och en liten stad som helt och hållet lever på giftermålsindustrin.

Om man startar vid den kaliforniska gränsen och reser några kilometer på autostradan som leder från Kalifornien rakt igenom Arizona möter man snart den första skylten med texten "Bröllop ordnas alla tider på dygnet i svala kapell". Denna skylt är tecken på att man befinner sig vid Yumas stadsgräns. Tiotusen invånare har denna bröllopsstad. Rakt igenom den leder en arivial gata, som bara skiljer sig från huvudstråken i andra amerikanska småstäder därigenom att varannan butik är en blomsteraffär. Där finns också ovanligt många juvelerarbutiker och de skyltar nästan uteslutande med vigselringar.

Den ensamma resenären betraktas med nyfikna blickar i hotellvestibulen. Man är nämligen inte van vid "löshästar" i bröllopsparadiset, där till och med de små hotellen har så kallade smekmånadssviter, vilka alltid prydes med friska blommor så snart ett äkta par tar dem i besittning.

Ja, vad har man egentligen för ärende till Yuma annat än att gifta sig fort och kvickt?

Men mitt ärende var dock endast att bekanta mig med staden som lever på sina brudpar. Varför vallfärdar man från alla delar av USA för att gifta sig här? Svaret blir: Ingen lysning, inga efterforskningar, perfekt bröllopsservice!

Fem kronor kostar det....

I Arizona kan praktiskt taget varje man gifta sig med varje kvinna förutsatt att brudgummen fyllt tjugoett år och bruden arton. Skulle dessa åldersgränser inte uppnåtts räcker det med ett telegram eller annat bevis på att parternas föräldrar inte är emot äktenskapet. Det finns dock änu ett villkor utom åldersgränsen. Den ena parten får inte vara vit och den andra färgad. Däremot fordras inget intyg att bruden eller brudgummen är ogift eller skild.

Yuma har liksom Reno specialiserat sig på att göra romantiken och livslyckan till stadens huvudnäring. I Yuma gör man helt naturligt ingenting för att väcka de giftaslystnas eftertanke. Här kan det avgörande steget tas så lätt som möjligt. Kundservicen är perfekt. Man har blott att välja: Bröllop med orgelmusik i ett kapell, kyrklig vigsel utan musik på fem minuter, borgerlig vigsel... allt kan ordnas. Man måste bara besluta sig för vem som skall förrätta vigseln.

I Yuma finns det nämligen många personer som är berättigade att förrätta vigslar: Tolv präster av olika konfessioner, fredsdomaren i Yuma och stadens borgmästare.

Entrébiljetten till Sjunde Himlen löser man i Yumas rådhus. Där får man nämligen äktenskapslicensen, som kostar ungefär fem svenska kronor och som berättigar till vigsel. I Yuma, som lever på bröllopsindustrin, sätter man en ära i att kunna arrangera vigslar när som helst på dygnet. Den person som har till uppgift att skriva ut äktenskapslicenser är, som man kan förstå, en mycket upptagen man. Han berättade för mig att det knappt går en natt utan att han blir väckt ur sin sömn och måste bege sig till sitt tjänsterum för att skriva ut den åtrådda licensen åt ett otåligt, giftaslystet par. Från rådhuset störtar paret vidare till borgmästaren, till fredsdomaren eller till någon av prästerna för att få vigselceremonien omgående verkställd.

Vigseln är inte så billig som äktenskapslicensen. Kostnaderna för själva bröllopet rör sig omkring fem dollar, men därtill kommer vanligen en del ytterligare kostnader. Vill man ha kyrkan eller vigselförrättarens ämbetsrum smyckad med blommor, vill man ha musik eller sång, så debiteras det extra.

Reno — i omvänd bemärkelse.

De höga avgifter som brudparen måste betala i samband med vigselceremonin utgör emellertid blott grundstommen i Yumas stora inkomster. Det har redan talats om de talrika blomsteraffärerna och juvelerarbutikerna. I hela Arizona är Yumas trädgårdsanläggningar berömda. De specialiserar sig på blommor, speciellt gardenior och orkidéer.

Tjugotretusen har i medeltal vigts i Yuma under de sista åren. Men man berättade att under åren före kriget var frekvensen betydligt större. Bensinrestriktionerna har mycket skadat Yumas affärer. Förr i tiden anlände de flesta unga paren som kom för att följa stundens ingivelse i bil. Under krigsåren har man varit hänvisad till bussarna. När en buss anländer till staden brukar den dock medföra ungefär tjugofem blivande brudpar.

Yuma populärt i Hollywood.

Dessa brudpar är av alla samhällsklasser och i olika åldrar. När man vill hålla sin vistelseort okänd är Yuma en idealisk tillflyktsort eftersom strängaste diskretion iakttas överallt. Någon mindre önskvärd publicitet behöver inte riskeras, vilket gör att hollywoodstjärnorna mycket uppskattar Yuma. Deras bilar är ingen ovanlig syn på Yumas gator. Vita dukens romantiska hjältar och hjältinnor vill ofta göra så litet affär som möjligt av sina privata hjärteangelägenheter.

Jag kan sammanfatta mina intryck av Yuma så här: Det är en helt vanlig, prosaisk amerikansk provinsstad, vars oansenliga hus bär braskande reklamskyltar: "Complete Marriage Service!" — Låt fredsdomaren viga er lagligt!" — och åter det lockande: "Bröllop vid alla tider på dygnet i vårt kapell!"

Så nyktert och prosaiskt ser "bröllopsparadiset" ut. Och på så sätt gör Yumas tiotusen invånare reklam för sin bröllopsindustri. Här i Yuma börjar otaliga äktenskapsromaner vars sista kapitel utspelas i Reno.

R. E. Porter.

MODERN STICKNINGSKONST.

Lusekofta i rött och vitt.

Fig. a. Lusekofta i rött och vitt.

Mönstret till denna modell är taget från en gammal norsk lusekofta från Setesdalen.

Material: 250 gr. rött, fyrtrådigt ullgarn i tjock kvalitet. 120 gr vitt garn i samma kvalitet. 2 stickor nr. 2½ och 2 nr. 3.

Till monteringen 8 knappar.

Stickningsprov: För att kontrollera att garnet har den rätta grovleken, gör man följande prov: Lägg upp 20 m. på sticka nr. 3 och sticka 8 v. rätt. Provet skall vara 8½ cm. brett.

Storleken: Modellen är beräknad till ett barn på 2—3 år.

Rygg: Lägg upp 70 m. av det röda garnet på sticka nr. 2½ och sticka 5 cm. resårstickning; 1 rät, 1 avig. Sticka slätstickning och öka ut på 3:e v. sålunda: Sticka 30 m., öka de följande m., sticka v. ut (80 m.). Sticka 1 v. avigt. Tag sticka nr. 3 och sticka prickmönstret (fig. b). När arbetet mäter 17½ cm. börjar man med det tvärrandiga mönstret (fig. c). När arbetet mäter 20 cm. stickar man **ärmhålen:** Maska av 4 m. i början av de första 2 v., därefter på samma sätt 2 m. och så 1 m. (66 m.). Sticka tills ärmhålet mäter 12½ cm, varefter maskas av för **axlarna:** 11,11 m. därpå de resterande 22 m. på en gång till halsen.

Vänster framstycke: Lägg upp 44 m. av det röda garnet på stioka nr. 2½ och sticka resårstickning: 1 rät, 1 avig 5 cm. Sticka därefter slätstickning, utom de 6 m. i vänstra sidan, vilka hela tiden stickas i resårstickning till kant för knapparna. På 3:e v. ökas ut sålunda: Sticka 18 m., öka ut i 8 m., sticka v. ut (52 m.) Sticka 1 v. avigt och börja med prick mönstret på sticka nr. 3. När arbetet mäter 17½ cm., börjar man med det tvärrandiga mönstret. När det mäter 20 cm. stickar man **ärmhålen:** och maskar av för dem i början av de följande 4 räta v., 5, 3, 1, 1, m. (42 m.) När ärmhålet mäter 7 cm. maskas av

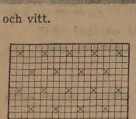

Fig. b: Prickmönstret; vita fyrkanter = bottenfärg, X = blått.

för hals halsurringningen i början av de följande avigvarven 8, 3, 2, 2 m. och därefter 1 m. i början av varje avigt v., tills det är 22 m. När ärmhålet mäter 13 cm. maskas axlarna av i 2 omgångar.

Höger framstycke: stickas på samma sätt, blott i omvänd ordning och med knapphål. När man stickat 1½ cm., börjar man med första knapphålet: Sticka 3 m., 2 omslag, sticka 2 m. samman, sticka v. ut. De 2 omslagen stickas på nästa v. som 1 m. De övriga knapphålen stickas på samma sätt med 3½ cm. mellanrum. Sista knapphålet placeras mitt i halslinningen.

Ärmen: Lägg upp 40 m. av det röda garnet på sticka nr. 2½ och sticka 3 cm. resårstickning: 1 rät, 1 avig. Sticka slätstickning och öka ut på 3:e v. sålunda: sticka 14 m., öka ut i 12 m., sticka v. ut (52 m.). Sticka 1 v. avigt. Tag sticka nr. 3 och börja med prickmönstret. På vart 4:e v. ökas ut 1 m. i varje sida av arbetet, tills det är 64 m. När armen mäter 21½ cm. börjar man det tvärrandiga mönstret och då ärmen är 24 cm. börjar man intagningarna: Maska av 4 m. i början av de första 2 v. och därefter 1 m. i början av varje v., tills det är 30 m. Maska så av 2 m. i början av varje v. tills det är 20 m., varefter maskas av.

Monteringen: Spänn ut delarna och pressa försiktigt på avigan. Sy ihop koftan på axlarna och tag upp 72 m. längs halsurringningen på sticka nr. 2½. Sticka 2 cm. resårstickning och knapphålet, vilket stic-

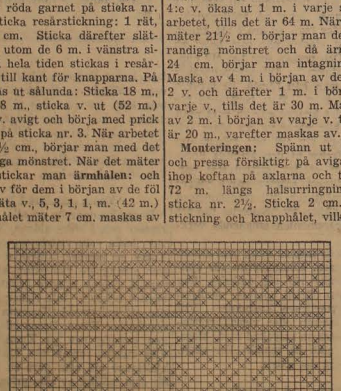

Fig. c. Det tvärrandiga mönstret.

kas efter 1 cm. Sy i ärmarna och så till sist knapparna.

Esther Bondesen.

En Gudsförnekare talade vid Karsefors för sextio år sedan

— NÅGRA TANKAR OM LIVET EFTER DETTA, NEDTECKNADE FÖR LAHOLMS TIDNING AV PEHRLINUS NILSSON. —

DET VAR EN SENSOMMARkväll, troligen år 1887 eller 1888. Uppe vid Karsefors var mycket folk samlat för att njuta av den storslagna syn vattenfallet erbjöd. Ett åskväder någon dag förut hade gjort att luften kändes ren och behaglig och regnet hade bundit dammet på landsvägen. Vädret var nu vackert med lagom värme, och vattenångorna från forsen gjorde, att skogen däruppe hade en säregen doft, det luktade Karsefors, som man sade.

De, som samlats där, voro från skilda håll. Eleganta skjutsar från Båstad och Laholm samt från någon herrgård voro blandade med mera enkla, men dock korrekta och snygga vagnar från folk i allmänhet. Slutet av förra och början av detta århundrade var ju de elegant ekipagernas och den varmblodiga hästens storhetstid. Nu njöto alla — både folk och hästar — av platsens behag för att ej tala om laxarna, som hoppade i forsen och på sitt vis gladdes åt tillvaron.

Hästarna hade fått sina tornistrar, kuskarna lågo i gräset och rökte sina pipor eller cigarrer. På skilda ställen vid forsen och i skogen hade små grupper slagit sig ned och njöto av sina medföda godsaker. Eftersom smaken är olika, så var här en riktig provkarta på vad 80-talet bjöd på i mat och dryck.

Där borta i backen låg ett sällskap lantbor med sina familjer kring ett välförsett kaffebord, där inte ens spettkakan saknades. Bland gubbarne gick flaskan runt; lite betänkligt var, att man slog brännvin direkt ur flaskan i koppen. Det är, som att ladda en mynningsladdare utan krutmått. Resultatet blir oftast en stark skräll. Uppe på klippan var några stadsbor samlade kring punschglasen. Lite nedom var kring ett äkta svenskt smörgåsbord några goddagspiltar samlade. Att laxen intog hedersplatsen är givet. Ytterst på klippan mot forsen, som här kokade nedom, satt ett sällskap godtemplare samlade till tesupé.

Min sagesman, som väl kände till laxfisket m. m., inbjöds dit på té, som dracks under skämt och glamm, allt under det man njöt av anblicken av de hoppande laxarna i forsen. Strax intill stod ett par godsägare och diskuterade skyddstullarna, som på åttiotalet voro ett politiskt stridsäpple.

Något avsides stodo tre yngre män inbegripna i ett tydligen ivrigt samtal. Plötsligt gick en av dem fram, samt hoppade upp i en elegant charabang, o. började med hög röst: Mitt ärade herrskap: Jag hoppas ingen här har något emot, att jag yttrar några ord i en aktuell fråga. — Allas uppmärksamhet riktades nu mot honom; vad skulle han väl säga? Snart hördes också från flera håll: "Var så god".

*

Innan jag nu efter min sagesman refererar hans anförande, får jag presentera den åskådning, han var talesman för. 1800-talets naturvetenskapliga upptäckter, som i vissa avseenden kullslogo åsikter, som man trott vara religiösa sanningar, ehuru de i verkligheten ej hade sin grund i den kärna av sanning, som finnes i varje religion. Då man påstod t. ex. att blott cirka 6,000 år förflutit sedan världens skapelse, så visade detta blott, hur kortsynta äro vissa lärda män kunna vara, då de tilltro sig kunna lägga upp tidtabell för Gud. Om man nu förut allt för okritiskt trott allt, som man satt religiös stämpel på, slog man nu på många håll över till motsatsen, och förnekade allt i religionen, men det är ju en vanlig företeelse att ytterligheterna ofta beröra varandra. Snart nog sammanslöto sig ett antal personer med materialistisk världsåskådning i en förening: Utilistiska Samfundet. Mest kända och de egentliga stiftarna voro W. Lennstrand och Carl af Geijerstam.

Särskilt W. Lennstrand var ivrigt verksam både i tal och skrift. Vanligtvis passade man på, då av någon anledning folk var samlat, att be om tillåtelse att säga några ord. En känd Ysbybo talade sålunda om för mig, att Lennstrand vid ett tillfälle med kaptenens tillåtelse talade på däcket av en skärgårdsångare vid en lusttur i Stockholms skärgård, detta för att ej drabbas av åtal, ty det var på den tiden förbjudet att offentligen smäda religionen.

W. Lennstrand måste dock på 80-talet sitta inne några månader för sin propaganda. Vem den var, som talade vid forsen vid detta tillfälle, är ej känt, ty den laholmare, som var i deras sällskap (A—g) var jag ej i tillfälle att fråga om det, medan han levde. Omöjligt är ej att det var Lennstrand själv, ty han besökte under dessa år Hälsingborg.

*

Då han nu började, väntade de flesta få höra något om tillfrågan eller värnplikten, som ju upprörde sinnena så mycket på 80-talet. Andra befarade attentat mot plånboken till något välgörande ändamål. Stor var därför överraskningen då han i skarpa ordalag gick till angrepp på kyrkan och all religion över huvud taget. Så länge han höll sig till de religiösa missförhållandena och de svaga punkter, som finnes hos de olika sekterna, fick han tydligen sina åhörare med sig. Värre blev det, då han kom in på Guds tillvaro och själens (jagets) odödlighet, ty här komma Gudsförnekarna rätt snart i sitt resonemang ut på hal is. Då han förklarade omöjligheten av ett liv efter detta, begick han samma fel, nämligen att sätta gränser för naturen, för att använda hans egna ord. Har naturen, som materialisterna ansetvarit alltings grund och upphov, åstadkommit liv, är det väl bra kortt änkt att tro, att detta är begränsat till den korta tid vår nuvarande tillvaro sträcker sig, samt blott i den form, vi nu känna till det. Någon intelligent tänkande skapare fanns, menade han ej, utan människans tankeförmåga och övriva självsegenskaper vore en följd av vissa materiella processer i kroppen. Således menade han på fullt allvar, att naturen (som enligt hans mening var allts upphov) skulle hava skapat något, som den ej själv äger.

Hur fattade den tidens människor hans uttalanden? Ja, någon direkt opposition hördes i början ej, men då han tydligen märkte på vissa ansiktsuttryck att han ej hade åhörarna med, skärpte han sitt tal med ett uttalande, som han ju ej kunde stå för. Han yttrade nämligen: vetenskapen har bevisat omöjligheten av en Gud. Då hördes någon ropa: "När gjorde den det?"

Han blev tydligen irriterad och svarade: "Vill någon opponera sig, får han göra det efteråt." "Det behövs ej", hördes åter samma stämra ropa, "ty Edra uttalanden falla på sin egen orimlighet".

I samma veva kom ett humoristiskt inslag i händelsen. Gamle Mainsa Lars, som bodde i möllan vid forsen, tittade ut genom dörren. Han hade nämligen tagit sig en tupplur på soffan före kvällsmaten. I sömnen hörde han talaren, som skrek ordentligt för att höras genom forsens brus. Då han nu såg talaren uppflugen i en vagn skrika och gestikulera med armarna, utbrast han förvånad: "Vad står på, har han fått för litet brännvin eller tappat korkskruven?" — "Nej", svarade någon, "han säger här finns ingenting till efter detta". — "Stackars människa" sa Lars och gick in.

I samma ögonblick trillade en av gubbarna i sällskapet där man slog i direkt ur flaskan, omkull i gräset, då han reste sig för att slå i en ny laddning i kopparna. Ett par lantbrukare i Brödåkra, A. Persson och K. Olsson, som nu kommit tillstädes och satt sig på en sten i närheten av föreläsaren, skrattade då de sågo gubbens missöde. Föreläsaren trodde emellertid troligen, att skrattet gällde hans anförande, samt blev tydligen irriterad, varför han avslutade sitt anförande med ett yttrande att om ett halvt århundrade härefter skulle de åsikter han framfört ha slagit helt igenom. Så tackade han för att han fått hålla sitt anförande och steg svett och trött ned.

Att han hade meningsfränder bland åhörarna är troligt, ty han blev inbjuden till punsch i ett sällskap intill, men av diskussionen i övrigt lär ha framgått att man allmänt tog avstånd från Gudsförnekaren även om man medgav att religionen kunde ha fått fel i vissa saker.

*

Snart kom man emellertid in på andra ämnen och tullfrågan var ju brännande. Tiderna på 80-talet voro dåliga ej blott på spannmål utan tidvis även på animaliska produkter. En patron med överflödande gott hull ordade särskilt ivrigt om behovet av skydd för eget fläsk (stor muntherhet).

En av kuskarna kom nu och meddelade att det blixtrade på väster, varför man med tanke på den långa vägen och eventuellt oväder borde göra uppbrott. Snart rullade det ena ekipaget efter det andra därifrån. Att stämningen var hög i mer än ett avseende märktes nog, men allt gick dock ordentligt till och sången Du gamla du friska (fria), som man stämde upp, sjöngs oklanderligt.

*

Sextio händelserika år har nu gått sedan denna händelse tilldrog sig och genom den Gallupundersökning av åsikterna om Gud och odödligheten, som nyligenägt rum, har ju frågan diskuterats i tidningarna.

Olika meningar har ju framförts och olika meningar kunna vi ju ha och likväl vara vänner. En ärlig övertygelse får man respektera även om den går emot ens egen. Jag hoppas därför att ingen känner sig stött över de reflexioner som här kommer i anslutning till denna fråga.

Man måste fråga sig. Hur skulle det vara möjligt att detta storslagna och underbara väridsalt kunnat uppkomma utan medverkan av en intelligent, skapande kraft?

Hur vill man förklara att vi människor kunna vara tänkande intelligenta varelser om naturens urgrund ej ägde dessa egenskaper?

Att vår tillvaro blott skulle vara dessa 60—70—80 år är väl bra korttänkt att tro. Har tillvarons urgrund gett oss liv och medvetande, säg vad hindrar väl att samma urgrund kan låta detta fortsätta om än i andra former och annat tillvarelseplan.

Då man ofta hör påstås att högre väsen ej finnas, måste man skratta. Nog finns det väl ändå i detta omätliga universum, där himlakropparnas antal enligt en berömd astronom antagligen är lika stort, som sandkornen på stränderna av all världens hav, någonstans ett bättre resultat än vår jords människa.

*

Konstnärerna, författarna och skalderna äro i sina högsta stunder ofta medvetna om ett högre liv.

E. Tegnér kände att diktandet var en uppenbarelse av ett högre liv. han säger: Egentligt levde jag blott då jag kvad:

Farväl du dikt, som verklighet mig var
och livets liv och evighetens kärna.

Wordsworth förnam i inspirationens ögonblick en högre värld, som öppnade sig för honom. Han säger:

När jag har vaknat, säger jag till min själ,
Jag skådat har din härlighet.

Att människan är en evighetsvarelse kommer ofta fram i skaldernas verk. Vad våra svenska diktare skrivit härom i många av sina verk känna vi nog rätt allmänt till. Jag har därför tagit några stickprov i utländska diktares verk.

Bayrd Taylor:
Ej ögats syn mot själens syn uppgår
vars vägar ingen regel, dogm, förstår
Vi känna endast: Alltjämt voro vi.
Alltjämt vi skola bli.

Wordsworth:
Vad är vår födsel, om ej sömn och glömska?
Den själ, som stiger med oss, livets stjärna,
på annan synrand sjönk den ned
och kommer fjärran från.

Alfred Tennysson:
Dessutom något mystiskt finns
utav vars fläkt jag stundom hinns
likt drömmar dem jag dunkelt minns —

av något känt, något, som var
av något hänt jag vet ej var
som intet språk förklarat har

Den djupa pessimism, som den materialistiska världsåskådningen hyser är i grunden till hinder för kultur och framåtskridande, ty om detta livet vore den enda tillvaro, som finnes, vad tjänar då allt vårt arbete till, vad tjänar det då till att höja kulturen, om allt vore vigt åt förintelsen?

Helt annorlunda är det om evighetens verklighet får lysa upp vårt medvetande. Då veta vi att intet vårt strävande är förspillt, även om det ofta kan se så ut.

Då kunna vi möta sjukdom, ålderdom och slutligen döden i medvetande om att vi få komma till ett fadershus där allt är rättvisare och bättre än vi ens här kunna ana.

Pehr-Linus Nilsso.

Fem kronor ger ett finskt barn mat i 14 dagar. Hjälpkommittén för Finlands Barn. Postgiro 900 900.

Arbetare gick på vift med 3.600 kr. i plånboken.

Träffade en skön dam och var strax 3,000 kr. fattigare.

En av Stockholms mest kända nattfjärilar och en av de mest drivna ficktjuvarna i Stockholm, en gift kvinna i Klarakvarteret sitter anhållen hos stockholmspolisen för stöld av 3.000 kr., som hos misstänkes ha tagit från en byggnadsarbetare. Hon nekar till stölden, men vid husrannsakan fann polisen i bostaden cirka 2,000 kr.

Byggnadsarbetaren har för polisen berättat att han på kvällen stoppade på sig tre tusenlappar, sex hundralappar och några småsedlar och gick ut på stan för att ha trevligt. Han träffade kvinnan i Klara, de gick in på ett konditori, drack tillsammans ur en halvliter konjak och begav sig därefter till den lilla parken vid Norra Bantorget. Här hade kvinnan krupit upp i byggnadsarbetarens knä, där hon suttit tills hon plötsligt meddelade att hon måste lämna honom och träffa en annan person. Byggnadsarbetaren hade låtit henne gå, och först en stund senare märkte han att han blivit bestulen på plånboken.

Han slaramerade polisen, som fick ett ganska svagt signalement på kvinnan. Byggnadsaarbetaren rådade emellertid nämna att hon haft en foxterrier med sig, och då gissade man vem han hade haft sällskap med. Kvinnan ifråga brukar nämligen operera på gatorna i Klara i sällskap med en foxterrier, hon rastar hunden i parkerna och brukar därvid inleda bekantskap med främmande herrar. Hon har tidigare blivit fast för fickstöld, och polisen beteckna henne som en av Stockholms värsta ficktjuvar. Polisen känner hennes metod mycket väl, men trots överväldigande bevisning nekar hon alltid enständigt till det hon anklagas för. Även den man hon är gift med har anhållits av polisen.

Från trädålderns dagar.

I Sydhalländsk bygd för 60 år sedan.

Där låg vid Krokån en gammal gård, med sneda väggar och halm på taket. En tomte höll om den gården vård, fick gröt om julen för allt omaket.

Där portens gängjärn var helt av trä, ej hund behövdes, ty porten knarra var gång den öppnas för folk och fä, i porten stod en träaxlakärra.

Av trä var skyffel och grep och klav, dörrlås, klinka, häck och krubba, hon där katten sin mjölk man gav, tjuderpålen med tjuderklubba.

Av trä var spannen och grisens tråg, fotbekläddnad av björkträ gjorda, över vristen en järntråd låg, i övrigt var de med tjära smorda.

Mjölkebytta och vattenspann, smörask, kärna och lampestaken, far själv gjort, och man fann, ofta honom vid midnatt vaken.

Av trä var också en pepparkvarn, vispar, slevar och skål i skänken, vindan varpå man nysta garn, stövelknekten inunder bänken.

Väv och varpor och fårens kläpp, klubban varmed man leret bankar, av en vildapel var morfars käpp, av bokträ brännvins- och dricka-ankar.

Av trä var rivor och lieskaft, liesticka och vattenskopa, takträ, vidjor och täckeskaft, kvasten varmed man golvet sopa.

Av trä var årder och plog och harv, takets gunga där lillen "hängde", till vilken gården nu gått i arv, i hanabjälken man "katten vrängde".

Mitt över dörren mot trollens makt, ett kors var ristat i timmerträdet, det skulle skydda och hålla vakt, mot den som sådde det onda sädet.

J. P.

SLU FOSTRAR sina medlemmar i en sant demokratisk anda till goda samhällsmedborgare. SLU behöver därvid inte låna utländska doktriner som förebild utan kan falla tillbaka på den svenske odalbondens frihetskänsla och samhällssansvar.

Dagens namn:
SABINA.
Solen går upp kl. 7.03 och ned kl. 16.39.

Mogondagens namn:
SIMON.
Solen går upp kl. 7,05 och ned kl. 16.26

FRÅN GAMLA TIDER....

Den lärde, genomhederlige och hjärtegode lektor B., anställd vi Lunds elementärläroverk på 1870-talet, var ett älskvärt original, lärjungarna älskade honom — och skojade duktigt.

En gång hade sjätte övre klassen lagt ryska smällare under katedern och en påse krut på kakelugnen. Och det blev ett grant fyrverkeri, som dock blev för starkt även för den gode lektorn, och han dekreterade, att antingen skulle hela klassen anmälas för rektor och få nedsatt sedebetyg, eller också skulle lektorn ge två örfilar åt varje lärjunge över lag, en för smällarna under katedern och en för krutpåsen på kakelugnen.

Efter en kort överläggning och fåfängt försök till nedsättning från två till en upplåt kustos sin breda näbb och sade på vältalig skånska:

"Harr lektorr! Vi tarr smorrj överr lag", varvid lektorns panna ljusnade, och han yttrade med blid stämma och glädjeskimrande anlete: "Dä' töcker ja' om. Ja' tål inga krukor bland pojkar. En svensk pojke får aldrig vara rädd för smörj. Vi börja uppifrån."

Och så började lektorn med den överste. När han kom till nr 3, reste sig denne upp — han hade börjat läsa vid 20 års ålder och var nu över 2 m. — och sade lugnt:

"Harr lektorr! Ja' ärr forr gammal te' å ta' smorrj."

"Dä' å' du visst inte; du har varit med om det här."

"Ja, men om lektorn slaur, sau slaur ja igen", fortfor 25-åringen med samma kolugn.

"Dä' va en annan sak; då hoppar vi över dej". genmälde lektorn gemytligt och fortsatte exekutionen med nästa man.

BARNSÄNGSSOPPA.

Karlsson i Snarpebo var känd för att vara mindre snäll mot sin lagvigda hustru. Då hon en gång låg i barnsäng — det var förresten den åttonde — så kom grannkvinnorna efter gammal god sed med förning i form av god och närande soppa till henne. När de väl hade avlägsnat sig så var det Karlsson som tog hand om förningen och lät sig soppan väl smaka. När han hade ätit färdigt så vände han sig till gumman, strök sitt långa skägg och sade:

— Jaha, de smaka gott, de här! Kanske du hade vela smaka då å, Johanna?

DET HÖRDE INTE DIT.

På kyrkostämman i Alvåkra gick diskussionens vågor höga. Frågan gällde, om det skulle läggas tegeltak på skolhuset eller om man skulle vänta ännu några år. Skollärare Pettersson, som helt naturligt varmt ivrade för tegeltaket, begärde ordet:

— Jag kan tala om för herrarna, att vi hade en kvinnlig gäst en natt, och när hon vaknade var det vått i sängen.

Socknens kyrkoherde, som var van att få bestämma, slog förgrymmad klubban i bordet och röt:

— Det hör inte hit!

Stjärnfall - vidskepelse

En fransk borgmästare skulle avskedas för rapport om meteorstenfall

Ända till slutet av 1700-talet betraktades talet om att stenar kunde falla ned från himlen som den grövsta vidskepelse. Ja, t. o. m. så sent som 1803 skrev en Paristidning och krävde att en borgmästare i Normandie skulle avskedas, därför, att han gjort sig skyldig till en "vidrig okunnighet och enfald" — han hade nämligen ingivit en rapport om ett meteorfall i april sama år i Normandie.

Det är emellertid förståeligt att "stjärnfallen" i alla tider väckt sensation och varit föremål för en mängd mer eller mindre fantastiska uttolkningar. Den äldsta kända beskrivningen på ett stenregn från skyn lämnar Livius då han i en fängslande framställning berättar om stjärnfallet på Albanerbergen omkring 652 före kristi födelse. Och vilka underliga symptom som fenomenet framkallade i den okunniga hopens vidskepliga sinnen. Muhammedanernas heliga svarta sten i Kaaba i Mecka betraktas allmänt som en meteorsten, direkt nedskickad från Allahs himmelska boningar som ett tecken på den högstes ofattbara nåd. Ja, ännu i våra dagar finnas exempel på att nyfallna meteorstenar blivit pulvriserade och uppätna som övernaturliga läkemedel.

Att medeltidens mirakeltro tolkade meteorfallen i hög grad irrationellt, därom vittnade historiska uppgifterna om det äldsta iakttagna stjärnfallet, från vilket sten ännu bevaras. Det inträffade i Elsass den 16 november 1492 o. tyddes av kejsar Maximilian I som ett järtecken, avsett att uppegga kristenheten till kamp mot turkarna. Men man skall inte tro att alla nöjde sig med dena tolkning. Redan i äldre tider fanns det många som betvivlade meteorernas himmelska extraktion. Denna skepticism var så mycket naturligare som ögonvittnenas berättelser oftast voro starkt färgade av tidens övertro och den skräck fenomenen väckte.

Med naturvetenskapens landvinningar tilltogo tvivlen i styrka, och ännu i slutet av det 18 århundradet betraktades — som ovan nämnts — stjärnfallen som rena fantasifoster, uppkomna i hjärnan hos personer med alltför stark inbillningskraft. Då underrättelsen spreds om det ymniga meteorregnet i Nordfrankrike 1803, som efterlämnade en skörd på tusen stenar inträdde emellertid så småningom en svängning i uppfattningen. Sedan dess ha meteorstenarna varit föremål för noggranna undersökningar av fackmän, och för närvarande uppskattas totalvikten av de i museer uppsamlade meteorstenarna till 250 tusen kg., härstammande från 750 olika nedfall.

Det är först i vår tid som astronomer lyckats uppställa en acceptabel teori om meteorernas ursprung. Om man undantar den vidskepliga föreställningen om deras gudomliga extraktion ha flera hypoteser om meteorernas härkomst sett dagen, vilka mera hade uppfinnarnas livliga inbillning än deras strävan efter strängt vetenskaplig objektivitet. Ett tag trodde man t. ex. på fullt allvar att meteorstenarna utslungades från vulkanerna på månen. Denna uppfattning, som tidigare hade många anhängare bland vetenskapsmännen själva är lyckligtvis definitivt avlivad av våra dagars astronomiska forskare. Man har i stället kommit fram till en hypotes som inte är mindre märklig därför att den ställer sig främmande för varje försök att tolka de sällsamma naturfenomenen på ett överdrivet fantasifullt sätt.

Man antar nämligen att utom de välkända medlemmarna av solsystemet — planeterna med deras månar och kometerna — ytterligare otaliga millioner av små kosmiska kroppar eller mindre samlingar av materia sväva genom rymden i omedelbart grannskap av solen. På grund av sin ringa storlek undandraga de sig även de skarpaste tubernas observation. Efter allt att döma borde största delen av dessa kroppar ha storleken av en gatsten, ja en hel mängd är troligen inte större än vanliga sandkorn.

Men hur äro dessa märkvärdiga meteorstenar beskaffade? Om man väntar sig några fantastiska uppgifter om märkliga, av vetenskapen okända ämnen, som stamma från världsrymdens terramincognita, blir man djupt besviken. En närmare granskning av meteoriterna ger nämligen vid handen att de bestå av ungefär samma grundämnen som finnas på vår jord. Järnet är den dominerande metallen men lustigt nog saknas jordskorpans vanligaste mineral, kvarts, glimmer o. andra.

Till de järnbärande meteorerna hör ungefär hälften av alla kända meteorstenar. Av dessa har man iakttagit endast ett ytterst ringa antal nedslag. De flesta järnmeteorerna ha under långa tidrymder legat gömda djupt nere i jorden, tills en ren tillfällighet blivit orsaken till deras upptäckt. En hel del järnklumpar, som länge gällt för äkta meteorer har vid en senare undersökning avslöjats som järnmassor, vilka av vulkaner utslungats från jordens inre.

Det finns intressanta exempel på tillvaratagna järnmeteorer av gigantiska dimensioner. En av de allra största exemplaren slog en vacker kväll ned i Ranchito i Mexico. Lyckligtvis hamnade kolossen på obebodda marker; annars hade den med sina en miljon ton åstadkommit en katastrof av mindre vanligt slag. Hur stenen såg ut från början kan man bilda sig en ungefärlig föreställning om då man besinnar den oerhörda viktförlusten som måste bli följden av kroppens snabba inträngande i atmosfären (omkring 50 km. i sekunden) och den förbränning som det kraftiga motståndet ger upphov till.

Utom de järnbärande meteorerna har man påträffat stora mängder meteoriter som huvudsakligen bestå av sten. Flera av dessa innehålla ett ämne, "oldhamit", som är okänt som jordisk mineral. Stenmeteorerna — det är deras vetenskapliga namn — äro ljusgrå till färgen och karaktäriseras för övrigt av sin tunna svarta smältskorpa. Den hårda, motståndskraftiga stenmassan slipper relativt helskinnad från den äventyrliga kollisionen med jordatmosfären.

Till skillnad från järnmeteorerna uppnå stenmeteorerna ingen större vikt. Den största av dem alla — Long Islands-meteoren — väger 564 kg. I allmänhet överstiger vikten icke 50 kg. och många hålla sig vid ännu blygsammare siffror. I gengäld levererar ett regn av stenmeteorer ansenliga stenkvantiteter. Vid Pulutsk i Polen inträffade 1868 ett meteorfall som inbragte inte mindre än 100 tusen stenar av vilka den största blott vägde 7 kg.

Vad beträffar frågan om meteorernas ursprung så inleddes ett viktigt kapitel i astronomiens historia genom upptäckten av periodiska stjärnfallssvärmar, en upptäckt som ledde till det märkliga konstaterandet av meteorernas samband med kometerna. Av sådana periodiska meteoritsvärmar ha de så kallade Leoniderna eller novemberstjärnfallen tilldragit sig vetenskapsmännens speciella uppmärksamhet. De synas komma från den trakt av himlen där stjärnbilden Lejonet är belägen — därav namnet — och uppträda vissa år betydligt rikare än annars.

Berättelsen om dessa större stjärnfallsregn, som inträffa periodiskt med mellantider av ett tredjedels sekel, gå mer än 1300 år tillbaka i tiden. Den äldsta av dem härstammar från en arabisk skriftställare, som beskriver fenomenet på följande sätt: "År 599 på sista dagen av Moharrem kastades stjärnorna hit och dit och flögo om varandra som en gräshoppssvärm. Folket råkade i bestörtning och uppsände böner till den högste."

Det var genom upptäckten av Leoniderna 33-åriga periodicitet som astronomerna kommo på tanken att ställa meteorsvärmarna i samband med kometernas periodiska uppträdande på firmamentet. År 1866 inträffade ett ovanligt ymnigt stjärnfallsregn och samtidigt passerade en komet med 33-årig omloppstid sitt perihelium. Tack vare den italienske astronomen Schiaparellis konstaterande av överensstämmelsen mellan meteorernas och kometens banor fanns intet tvivel om att de kroppar som förorsakade novemberstjärnfallen följde 1866 års komet i dess bana.

Med denna och liknande upptäckter av yngre datum kan den astronomiska forskningen med ganska stor visshet deklarera att meteorerna äro spillror av talrika kometer som sedan långliga tider kretsat kring solen och efter hand alltmer upplösts.

Det har hänt att periodiska stjärnfallsregn inte blivit det praktfulla skådespel, noggranna beräkningar utlovat. Man har funnit att dessa uteblivna sensationer få skrivas på planeternas, särskilt Jupiters konto. Denna jätteplanet brukar genom sin attraktion tvinga meteorerna in på nya banor och därmed gäcka alla optimistiska förväntningar hos de astronomiska observatörer som med tubernas hjälp äro på jakt efter de periodiska stjärnfallssvärmarna vid deras flyktiga rendez-vous med moder Jord.

Copyright Novart.

Växtföljdsproblem vid kreaturslöst jordbruk

AV AGRONOM HOLGER LARSEN, ALNARP.

Stråsäden är av ålder en av de viktigaste grödorna i vårt land. Längre tillbaka i tiden odlades på åkern så gott som uteslutande stråsäd. När man särskilt under 1800-talets senare del allmänt övergick till att i stor omfattning odla foderväxter på grund av husdjursskötselns utveckling och de naturliga ängarnas uppodling, så kunde man därigenom få betydligt bättre växtföljder med mera omväxling mellan olika grödor och större möjligheter att hålla ogräs och parasiter stången. Dessa genom den ökade foderväxtodlingen införda bättre växtföljder ha säkert i icke ringa grad bidragit till den ökade avkastninigen från den svenska åkerjorden.

Fodergrödorna värdefulla i växtföljden.

Fodergrödornas betydelse i växtföljden förtjänar att beaktas och inte minst av den, som reflekterar på att övergå till kreaturslöst jordbruk, vid vilket foderväxtodlingen på egendomen måste minska eller helt upphöra. Så länge endast någon enstaka jordbrukare haft kreaturslös drift, har det funnits möjligheter för honom att fortfarande ha slåttervallar och sälja höet, vilket naturligtvis går särskilt lätt vid foderbrist såsom i år. Vid en allmän övergång till kreaturslöst jordbruk kan man inte räkna med att normalt finna avsättning för höet till rimligt pris, och då måste slåttervallen i huvudsak försvinna. Övriga foderväxter, såsom foderrotfrukter och grönfoder, som också äro av stort värde i växtföljden, ehuru de odlas i mindre omfattning, försvinna i regel helt vid övergång till kreaturslöst jordbruk.

Om man helt slopar fodergrödorna och ersätter dem med stråsäd, så är man tillbaka vid det gamla sädes bruket med dess olägenheter, och en sådan utveckling kan näppeligen vara önskvärd. Innan man gör sig av med sin kreatursbesättning, bör man därför noga överväga möjligheterna att utan odling av foderväxter få en god växtföljd.

Vilka grödor kunna ersätta foderväxterna?

Om växtföljden inte skall försämras avsevärt, får odlingen av fodergrödor inte ersättas av stråsädesodling. Det närmaste till hands liggande och hittills vanligaste sättet att ersätta slåttervallarna i växtföljden vid kreaturslös drift är att övergå till vallfrödodling, men det finns en rätt snäv gräns för hur mycket vallfrö, som kan avyttras, och minskas vallarealen, så minskas också behovet av vallfrö. Vallfrögrödorna ha dessutom i jämförelse med slåttervallen den olägenheten, att de skördas senare, vilket i regel är olämpligt med hänsyn till arbetsfördelningen och ogräsbekämpningen. Slåttervallarna ha stor betydelse i kampen mot ogräsen, därför att de skördas tidigt, innan ogräsen hunnit utveckla groningsdugliga frön. I frövallar hinna däremot ogräsen mogna, så att jorden blir förorenad med ogräsfrön i mycket hög grad. Om man inte genom harvning, hackning och handplockning etc. kan effektivt hålla efter ogräsen i frövallen, kan det gå så långt, att fröodling blir omöjlig för framtiden, ty fröodling fordrar, att jorden är någorlunda ogräsfri. En sent mognande frövall är också en sämre förfrukt till höstsäd än en slåttervall.

Odling av handelsväxter.

Foderrotfrukterna, vilkas odling helt brukar upphöra vid övergång till kreaturslöst jordbruk, kunna i vissa fall ersättas av sockerbetor, köksväxter eller potatis, och grönfodret, som oftast odlas på trädan, kan i södra Sverige ersättas av tidiga ärter, vilka dock ge rätt låg medelavkastning.

Oljeväxterna kunna i de södra delarna av vårt land vara värdefulla i växtföljden och bidraga till nödig omväxling utan odling av foderväxter. De äro dock i mer än ett avseende osäkra grödor. Oljeväxterna äro mycket utsatta för parasitangrepp, varför skörden av dem är mycket varierande, och för framtiden blir den mycket beroende av om man lyckas utfinna effektiva metoder för parasiternas bekämpning. Det är också mycket osäkert vilka priser, som kunna erhållas framdel. när det blir fri införsel av olja och oljefrön. Det är därför knappast skäl att räkna alltför mycket med oljeväxterna, även om det ur flera synpunkter skulle vara värdefullt, om de framdeles kunde odlas i rätt stor utsträckning.

Inom sockerbetsområdet är det av ett visst intresse, att de kors blomstrga oljeväxterna uppföröka betålen och därför kunna bidraga till större skador av detta skadedjur.

Sammanfattningsvis kan framhållas, att en allmännare övergång till kreaturslöst jordbruk gör det svårare att ordna växtföljden på ett till fredsställande sätt, och svårigheten ligger i att få lämpliga grödor som ersättare för slåttervall och grönfoder. Den frågan kräver noggrant övervägande och omfattande kunskaper i växtodling, som också behövas vid den övergång till specialodlingar, t. ex. frögrödor, oljeväxter och köksväxter, som i regel behövas vid kreaturslöst jordbruk. Det är också nödvändigt att kunna framställa växtprodukter av hög kvalitet ty en undermålig växtprodukt, som man eljest kan använda till foder, är mycket svår att sälja direkt.

Jun.

Resia tips denna vecka

BONVAX
1/4 kg 1:28 1/2 kg 2:35

GOLVFERNISSA
1/2 kg 2:75 1/1 kg 4:65

Egna fabriker - 140 affärer.

På BIO

Stadsteaterns

nya program går i krigsfilmernas genre. Det är den bekanta "Öppen stad", som nu tagits upp på repertoaren. Den erhöll som bekant första pris vid Newyork-kritikernas årliga omröstning — och man kan förstå det. Det är nämligen en alldeles utomordentligt välgjord sak med åtskilliga starka ingredienser, som ställer folks nerver på hårda prov. Filmen sammanflyter till ett krigsreportage av hemsk verkan och den utgör samtidigt en mäktig fredspredikan.

A. L—n.

SLU

Ö. Karups SLU-avd.

höll sitt ord. månadsmöte i bygdegården i lördags under ordföranskap av Allan Andersson.

Till diskussionsinledare valdes Albert Andersson, med Alf Olsson, som suppl.

Att bevista programkursen i Skottorp valdes Arne Johansson, Alf Olsson, Asta Johansson och Inga-Greta Johnsson.

Mötet som var talrikt besökt, avslutades med allsång, varefter följde samkväm.

Hantverk är kvalitet.

Anlita nedanstående firmor.

ANLITA
Bilverkstaden
E.O.H. Andersson
Laholm
BARGNINGSBIL
LACKERINGSVERKSTAD
Tel. 260 Laholm ankn. bost.
„ 501 Verkmäst. Bengtsson
BILSKOLA

Koppar- och plåtslageriarbeten
utföras snabbt och omsorgsfullt till humana priser.
Begär kostnadsförslag.
L. Persson & Son Eftr.
Westerberg & Pålsson.
Tel. 63 - Laholm.

VÄRME, VATTEN
och sanitära anläggningar
Reparationer utföras.
Gunnar Ljungberg
Förledningsfirma.
Mellbystrandsvägen. Tel. 410
Laholm.

KÖP
Eder nya Cykel hos oss. Vi föra marknadens förnämsta fabrikat.
REPARATIONER utföras.
FÖRSTKLASSIGT ARBETE.
Andréassons Cykelaffär.
Bagareliden.
Tel. 270 - Laholm.

Laholms-keramik
bygger på gamla traditioner.
POPULÄRA
PRESENTARTIKLAR
Tel. 481 - Laholm.

ALLA SLAGS MALERI-ARBETEN
utföras snabbt till humana priser.
CARL-ERIK SEVANDERSSON
Storgatan 18. Tel. 629 Laholm.
Välgjort arbete utlovas.

Byggnads-snickerier
av alla slag tillverkas.
Välgjort arbete.
Humana priser.
LAHOLMS SNICKERIVERKSTAD
Hansson & Aronsson.
Tel. 146 - Laholm.

Dessa annonsörer garantera ett väl utfört arbete.
Gynna därför dessa firmor!

EL-SPISAR
KOK-PLATTOR
VÄRME-APPARATER
STILFULL ARMATUR
i god sortering
El. Installationsaffären
Emil Johansson.
Stortorget - Laholm - Tel. 133

RADIOPROGRAMMEN

MÅNDAG

Riksprogrammet:

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 o. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt: Bibelläsning och bön.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Skolradions korrespondenskurs i engelska. Ledare: Uno Sondelius. Sändes över: Östersund, Sundsvall, Falun, Stockholm, Motala, Göteborg, Hörby, Visby och trådradio på Gotland.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Grammofonmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Vasaborgen vid Kalmarsund. Program av Eric Bojs. (Skolradio).
13.30 Gösta Wallenius stråkensemble spelar.
14.10 Fehler, die deutsche Schüler im Deutschen machen. Föredrag av Gisbert Klingemann (Skolradio).
14.30—15.00 Gammal dansmusik av Glads kapell (Gävle).
16.00 Väderlek.
16.10 Björnen går i ide, haren byter päls. Nils Linnman berättar för barnen hur djuren klarar vintern.
16.30 Bengt Bolin och Sven Björklund spelar dragspel.
16.50 Franz Liszt och grevinnan d'Agoult. Ett program av Senta Centerwall. (Grammofonillustrationer).
17.30 Ny svensk lyrik: "Vi lekte vid de väldiga bergen" av Folke Hellgren och "Besvärjelse" av Arne Lindström. Uppläsning av Willy Peters.
17.45 Grammofonmusik.
1. Kronprinsessan Ingrids marsch (K. Nielsen). Den Kgl. Livgardes musikkorps. Dir.: Th. Dyring. 2. Har du sett Skåne? (Stigniel-Bie). Ove Flodin, sång. Sigurd Ägrens ork. 3. Timmerhuggarfröjd, vals (J. Hedberg). Andrew Walter, dragspel. 4. Canto Karabali (H. Kullenborg). Harry Kullenborg, sång. 5. Dinah (Akst-Young-Lewis). Benny Goodmans kvartett. 6. Tusen rosor röda ur "Röda rosor" (Lehár-Halldén). Solister: Arne Ohlson och Dora Lindgren. Einar Groths ork. 7. Balettminnen, potpurri (arr.: G. Melachrino). George Melachrinos stråkork. 8. a) Le manoir de Rosemonde (H. Duparc). b) Dans la foret du charme (E. Chausson). Povla Frijsh, sång. 9. Barkaroll nr 2 G-dur (G. Fauré). Kathleen Long, piano. 10. A mon fils (P. Vellones). Pierre Dernac, sång. 11. Rêverie och caprice, romans för violin och ork. (H. Berlioz). Solist: Joseph Szigeti. Dirigent: Constant Lambert.
18.40 Bad är hälsa! Några synpunkter på den personliga hygienen.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Ingeborg Kjellgren sjunger till Kabaretorkestern under ledning av William Lind.
20.05 Folkrörelserna och det nya samhället: Läseriet och kyrkan.
20.50 Konsert av Radiotjänsts symfoniorkester. Dir.: Tor Mann. Solist: Arne Hendriksen, Oslo.
21.45 Teater. En krönika av Herbert Grevenius.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 When day is done. Emil Iwrings ensemble spelar.

TISDAG

Riksprogrammet:

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 o. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt (pastor Herbert Brander).
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10 Vardagsmorgon.
8.15—8.40 Edvard Grieg: Från Holbergs tid. Svit för piano op. 40. Hilda Waldeland.
10.00 Skolradions yngsta sjunger och berättar. (Skolradio).
10.30 Musik under arbetet med Gösta Österbergs kapell, Tage Peters dragspelstrio, Hasse Tellemars sextett, Yngve Stoors havajikapell samt grammofon.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Stig Gunnar Dahls trio spelar (Norrköping).
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Trollet Pan. Bibi Skoglund läser vidare i sagoserien av Birgit Elenius-Hanes.
13.15 Kabaretorkestern spelar. Dirigent: William Lind.
13.55 Föräldrar och barn i böcker. Uppläsning av Ingrid Luterkort, kommentar av Anne-Marie Odstedt.
14.20 Camille Saint-Saëns: Ljuvt som på blommors kalk, duett ur operan Simson och Delila. Germaine Cernay och Georges Thill. (Grammofon).
14.30—15.00 Radioföljetongen "Jerusalem" av Selma Lagerlöf: Karin och Halvor. Uppläsning av Anna Lindahl.
16.00 Väderlek.
16.10 Önskevisan. De yngsta lyssnarna har bestämt programmet.*
16.30 Jazz på konsertestraden. Grammofonkåseri av Jörgen Rosencranz.
17.05 Sånger ur psalmboken. Medverkande: Uno Ebrelius, sång, och Olle Ljungdahl, orgel. (Från Karlstads domkyrka).
17.35 Ögonblicksbilder från dagens Italien. Karin Johnsson berättar.
17.55 Hjälp Europahjälpen! Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Höstliga vårkänslor. Kåseri med diverse illustrationer av Georg Eliasson.
19.55 Mera serier, mindre politik! Ett program om ungdomens tidningsläsning.
20.30 Fyra schlagerkungar. Radiotjänsts dansorkester spelar Berlin, Gershwin, Kern och Porter. Medverkande: Britt-Inger Dreilick och Henry Lindblom. Arr. och dir.: Thore Ehrling.
21.00 Vi och de våra. Pjäs av John Galsworthy. Översättning: Gunnar Klintberg. Regi: Olof Molander. Personer: Charles Windsor — Olof Molander; Lady Adela — Elsa Carlsson; Ferdinand de Levis — Olof Widgren; Treisure — Nils Hultgren; General Canynge — Olof Winnerstrand; Margaret Orme — Eva Dahlbeck; Kapten Ronald Dancy — Ulf Palme; Mabel — Anita Björk; Kommissarie Dede — Rudolf Wendbladh; Augustus Borring — Torsten Winge; Lord St. Erth — Einar Axelsson; Major Colford — Henrik Schildt; Edward Graviter — Gösta Cederlund; Gilman — Josua Bengtson; Jacob Twisden — Åke Claesson; Ricardos — Olle Hilding; En detektiv — Sven Bergvall; Ett biträde; En konstapel; En vaktmästare.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.15 På tjeckiska nationaldagen. Prags nationalteaters kvartett (Václav Vacek och Jindrish Kott, violin, Bohumil Kläbik, viola, samt Ladislav Zika, violoncell).

Våxtorp

Politiska studiegruppen

anordnar diskussionsmöte i morgon kväll till vilket medlemmar i BF, SLKF och SLU hälsas välkomna. Se närmare annons!

SLU SAMLAR landsbygdens ungdom för aktiva insatser för landsbygdens framtid

Båstad

Skattesänkning i Båstad.

Enligt det av kommunalnämnden nu uppgjorda förslaget till inkomst- och utgiftsstat för 1948 kom mer utdebiteringen att stanna vid kr. 6:10 per bev.-krona, vilket utgör en sänkning med 15 öre jämfört med innevarande år. Sänkningen har möjliggjorts dels genom att kyr kan sänkt utdebiteringen med 14 öre och dels genom att skattekronornas antal i köpingen ökat med icke mindre än 14,4 procent. Oaktat sänkningen är budgetförslaget mycket starkt, framhåller kommunalkamrer Östen Nilsson. Till oförutsedda utgifter har avsatts kr. 23,000 och till olika fonder kr. 45,000, varav till kassaförlagsfonden 20,000 elverkets förnyelsefond 10,000 och fonden för idrottsplatsens anläggning kr. 15,000.

Veinge

I Veinge bygdegård

anordnas i morgon kväll samkväm och diskussion till vilken allmänheten samt de olika organisationernas studiekommittéer inbjudes. Folkskoll. David Jansson, Knäred, kommer även att visa filmer, bl. a. färgfilmen "Det händer i Stockholm." Vi hänvisa närmare till annons.

Kyrkofullmäktige i Veinge

har fastställt utdebiteringen till kyrkan till 1 kr. pr skattekrona för nästa år. Utdebiteringen till pastoratet blir 45 öre och till prästlönekassan 30 öre.

Tjärby

Kyrkofullmäktige i Tjärby

har fastställt en utdebitering av 60 öre till kyrkan, 45 öre till pastoratskassan och 30 öre till prästlönekssan, allt pr skattekrona, för nästa år.

Sk. Fagerhult

Fick ej köpa fastigheten.

Regeringen har avslagit en ansökan som verkmäst. Ernst Deltoft, Malmö, gjort om tillstånd att få förvärva jordbruksfastigheten Smedhult 10:2 i Fagerhults socken.

Senast i mars 1949 lämna britterna Palestina. England har enligt S. D. S. gjort upp en plan för upphävandet av Palestinamandatet, enligt vilken de brittiska trupperna och myndigheterna i Palestina skola lämna detta land senast i mars 1949.

TOP HAT

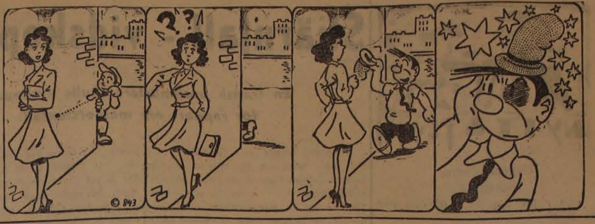

Myr-Petters älgjakt

Av Sven Martinsson.

Petter på Myrtorpet stod och kisade mot den nergående solen. Han var en man i femtioårsåldern, gråhårig och med ett skarpt ansiktsuttryck, valkiga händer, som vittnade om många års slit och och släp här uppe i den karga skogsbygden. Hans bästa kamrat var dock av allt den gamla mynningsladdaren, som hängde på väggen över hans säng. Och hans käraste nöje var, att med bössan över axeln smyga efter byte i de här ännu ouppodlade milsvida skogsmarkerna. Och nu när han stod och tittade bort mot Storskogen spratt han till, såg han i syne eller..

Han nöp sej i armen för att känna om han var vaken. Visst var han vaken och stod och tittade en stor älgtjur mitt i synen, fast på två hundra meters avstånd. Nu ska ni tro att det bliv liv i Myr-Petter, som grannarna kallade honom. Han sprang som om han haft eld i baken, tog trappan, som bestod av sju trappsteg i två kliv och i det han ryckte upp dörren skrek han: "Nu Mali".

Hon hette egentligen Amalia men för att det skulle vara lättare att uttala kallade han henne för Mali. "Nu Mali ska du få älgkött, titta bort mot storskogen ska du få se." Och medan han ryckte bössan från väggen sprang Mali och fyra ungar i åldern två till tio år fram till fönstret, som vette mot Storskogen och ställde sig att titta som om själve "hin" stått utanför.

"Jag ser ingenting", sade Mali och de orden upprepades av alla fyra ungarna. "Va menar ni" sa Petter, stod jag verkligen och dröm de, men de ska jag snart se efter", och rusade åstad så att när han sa det sista ordet var han ända ute på gården. För att inte skrämma älgen sprang han en omväg och ställde sig bakom en enbuske för att ladda.

Först stoppade han i en massa krut sedan hagel och däremellan förde han ner tidningspapper, som han snappade till sej, då han sprang förbi tidningshängaren i köket. Först när han var färdig vågade han andas ut, och med bössan färdig till eldgivning smög han sig i riktning mot det ställe där han sett älgen.

När han rundade en kulle såg han en syn, så att han så när hade tappat bössan, ty en sådan jätte till älg hade han aldrig sett och så många taggar sen, en, två, tre.. aderton stycken, det var som en dröm. Petter ryckte upp sig, här fick man inte stå och tappa besinningen, om man ville ha älgen, och den behövdes sannerligen, ty nåt kött hade de inte sett på länge utan en enstaka gång, då Petter lyckades skjuta en hare.

Han tog noga sikte och — — han tryckte av och nös på samma gång, så att skottet gick i marken. Ljung och mossa yrde högt upp i luften och gjorde Petter och älgen osynliga för varandra ett ögonblick. Detta tillfälle utnyttjade Petter till att kvickt klättra upp i en stor fur som bara stod ett par me. därifrån. Väl uppkommen i trädet började han se sig omkring efter älgen som fnysande närmade sig trädet som han satt i.

"Det var mig en baddare", tänkte Petter, "blev han inte rädd, nåja, det ska han snart få erfara." Och med ett leende på läpparna började han ladda om bössan, men vid närmare eftertanke kom han ihåg att han glömt den återstående delen av tidningen nere på marken.

"Bättre brödlös än rådlös", tänkte Petter och började skrapa av mossa och bark, som satt på trädet för att använda det i stället för papperet. När han så äntligen blivit färdig hade det blivit så mörkt, att han inte kunde se nånting. Han hörde bara en fnysning och ett skrapande i marken. Han siktade efter ljudet och gav eld — —.

Men vilken smäll. Den första kvarten hörde han ingenting, det bara susade och ringde som om han hade stått vid ett stort vattenfall. När han så suttit där ytterligare en kvar, vågade han sig ned och det var inte långt ifrån han hade skrikit högt av glädje, när han såg den store älgtjuren ligga död på marken.

Glad, men alldeles svart i ansiktet, som han hade blivit av all krut röken, skyndade han hemåt för att säja till Mali och ungarna att följa med och bära hem var sitt stycke kött.

Utrustad med en kniv och en osande fotogenlampa, begav sig Petter och Mali och alla fyra ungarna, — fast den minsta av dem bara var två år, skulle hon likaväl följa med — neråt Storskogen till. Ja, det var en "attans" älgjakt, som han sade för grannarna, Myr-Petter hade varit med om.

UNGA ÄKTENSKAP HINDRAR FLYKTEN FRÅN LANDSBYGDEN?

Om man kunde åstadkomma en effektivare hjälp till bosättning och familjebildning för landsbygdens ungdom, skulle också de unga kvinnorna i större utsträckning än nu stanna kvar på landet. Bättre löneförhållanden, rationaliseringsåtgärder, bättre kommunikationer, bättre utbildningsmöjligheter — allt detta diskuteras och ventileras över hela vårt land som utvägar att hejda flykten från landsbygden. Ett problem, som emellertid ofta förbises, är att den hjälp de unga kan få till familjebildning måste vara effektivare.

Som det nu är ,kan en lantbrukarson sällan ingå äktenskap förrän han nått en ganska mogen ålder. Hans föräldrar är relativt unga, och han måste vänta kanske i 10—15 år, innan de är färdiga att överlåta gården på honom och hans hustru. Under den långa väntetiden tröttnar ofta de unga flickorna. De dras in till städer och tätorter, där männen med sina bättre löneförhållanden kan bjuda dem ett eget hem medan de ännu är unga.

Bostadsförhållandena spelar givetvis här en av huvudrollerna. De unga vill inte — eller kan inte — flytta in i den gård, där föräldrarna ännu äro bosatta och verksamma. Och de har ingen möjlighet att bygga eget.

Här ligger utan tvekan en av orsakerna till den kvinnobrist, som för närvarande råder på hela vår svenska landsbygd.

BASKER VILLE

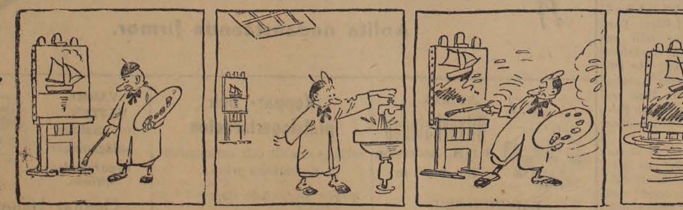

Mattssons Fastighetsaffär
JOHN BENGTSSON
Tel. 29 LAHOLM Tel. 29
Förmedlar försäljning av LANTEGENDOMAR, STADSFASTIGHETER och VILLOR.
Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTE, uppsätter TESTAMENTE.
Ombud för VÄXJÖ och ÄLFSBORGS hypoteksföreningar.
Försäkringsagentur för "SKANE" och "MALMÖ".
FÖRRÄTTAR AUKTIONER.
BILLIGT ARVODE. SNABBT UTFÖRANDE.

Ungdomsdrömmar

Svensk kärleksroman från sekelskiftet

(199)

På aftonen den tredje dagen efter Märtas ankomst började det på allvar lida mot slutet med greven. Fröken Schiöld och Märta, som sutto på var sin sida om sängen, ringde genast på betjänten och skickade bud upp till grevinnan, greve Kurt och fröken Ebba att genast komma ned.

Men Kurt var ute för tillfället, och de andra läto länge vänta på sig.

Just som de äntligen syntes i dörren, återfick greve Henrik plötsligt medvetandet några minuter och reste sig upp i bädden. Han nickade vänligt åt dem, räckte handen mot sin son och höll honom några ögonblick i sina armar. Därefter vinkade han till sig fröken Schiöld och strök henne vänligt över handen.

Strax därpå började han famla med händerna i luften.

— Jag ser ingenting mera! viskade han med slocknande stämma.

— Märta, Märta, ropade han därefter med en styrka, som ingen trott honom mäktig, kom — kom! Han sträckte ut armarna mot henne.

Den unga flickan, som vid de andras inträde dragit sig tillbaka bort i rummet, ilade nu ljudlöst fram till sängen och föll på knä. Greven vände sig då bort från de andra och slöt henne hårt i sin famn.

— Kyss mig, flämtade han så tyst, att endast hon kunde höra det, kyss mig, som din moder förr i världen brukade göra, låt mig luta mitt trötta huvud mot din barm, låt mig vila mot ditt hjärta — — —

Märta bredde sina armar mjukt omkring honom, tryckte sina livsvarma läppar länge mot hans bleka, kallnade och strök sin kind smekande mot hans panna.

— Sov i ro — sov i ro! viskade hon med lugn, vek stämma.

Några minuter därefter föll det vita huvudet tungt ännu djupare ned mot hennes bröst — "unge greven" hade gått att möta sitt hjärtas brud.

— — —

Då Märta slutligen reste sig upp, hade de andra redan lämnat rummet. Hon stod några ögonblick helt stilla och betraktade den dödes fridfulla anlete. Därpå kastade hon sig åter ned på knä vid sängen och brast i gråt.

29.

Vid faster Eugenias sjukbädd.

Begravningen var över, testamentet öppnat, och hela trakten hade fått veta, att greve Henrik Behrenkreuts adopterat ett barn, som han före sitt giftermål haft med "liten Karin", sin mors vackra kammarjungfru. Alla visste också, vem detta barn var, och Märta var i vida kretsar samtalsämnet för dagen.

Under hela veckan, innan den döde jordades, såg den unga flickan icke till vare sig grevinnan Constance eller Ebba. De hade tillkännagivit, att de icke togo emot någon, och de höllo sig för det mesta inne på sina rum.

Märta hade sagt fröken Schiöld, att hon ville fara till Stockholm så fort som möjligt; hon tyckte, att golven på Bjärsjökloster brände henne under fötterna nu sedan dess härskare var död, och hon led förfärligt av de andras ovänlighet.

Fröken Schiöld hade blivit ihågkommen i grevens testamente med en årlig livränta och ämnade flytta upp till sin syster i Stockholm så fort som möjligt; icke heller hon kunde numera trivas på den gamla herrgården, och det goda förhållandet mellan grevinnan och henne hade sedan länge varit stört på grund av flera orsaker.

Det var aftonen före Märtas avresa. Den gamla guvernanten satt inne i sin forna elevs rum och såg på, medan denna lade ned en del småsaker och smycken, som greve Henrik särskilt testamenterat till sitt mest älskade barn.

— Hur länge är det sedan du första gången lämnade Bjärsjökloster? frågade fröken Schiöld. Det är visst hela sex år.

Märta vände sig rakt mot henne.

— Det är visst mera, svarade hon fundersamt. Låt mig se — det blir sju år till vintern sedan mor dog — ja, då är det över sex, sedan jag kom ut i världen på egen hand — det är ju på sjunde året. Jag var sjutton då, och nu är jag snart 24 — man börjar bli gammal. Hon smålog helt vackert och blitt.

— Och när skall du väl åter komma hit ned? fortfor fröken Schiöld allvarsamt, utan att låtsa om Märtas sista ord.

— När? — Aldrig mer! sade hon bittert och blickade sorgset framför sig.

— Men du har ju din del i Bjärsjökloster, även du?

— Tala inte om det! Jag gör inte anspråk på något — de få ställa precis hur de vilja — jag ämnar aldrig genera dem.

— Det är då väl, att allt är så solklart i testamentet, att ingen kan rubba grevens beslut! utbrast fröken Schiöld förtrytsamt. Du får precis lika mycket som Kurt och Ebba nu — sedan ha de ju sin mor att ärva en gång, förstås — men efter er far skall ni alla tre ärva lika, och det är inte mer än rätt. Du får din del, antingen du bryr dig om det eller ej — —

— Låt oss tala om någonting annat än pengar och arv! avbröt Märta litet nervöst. Jag sätter inte något värde på sådant — det skänker en inte någon sann lycka i livet.

Hon satte sig ned på en stol bredvid sin gamla lärarinna. Såja, återtog hon leende, nu har jag allt ordnat, och i morgon reser jag ju. Åh, vad jag längtar till Stockholm!

— Och du lämnar Bjärsjökloster utan ringaste saknad?

Den unga flickan dröjde en stund med svaret.

— Ja, sade hon därpå vemodigt, jag har inga band här numera, sedan far och mor äro döda.

Mitt i sin sorg kände hon dock nu en outsäglig fröjd att få nämna dess kära namn och ha bilden av dem båda livslevande gömd innerst i sitt hjärta.

— Men Kurt är snäll, och han håller av dig, Märta, återtog fröken Schiöld litet senare.

— Ja, då Ebba blivit gift och Kurt är envåldshärskare här på herrgården med en älsklig maka vid sin sida, då skall jag kanske åter göra Bjärsjökloster ett besök. Men förr blir det nog inte.

Den gamla guvernanten makade sig närmare sin favorit; hennes ansikte hade ett hemlighetsfullt uttryck.

(Forts.)